

EL PAPA FRANCESC REFORÇA AMB GESTOS LES SEVES PARAULES

Signes d'esperança

Més de 250.000 pelegrins van participar en el Diumenge de Rams a la plaça de Sant Pere, al costat del papa Francesc. Amb tres paraules va sintetitzar la seva homilia el Bisbe de Roma: alegria, creu i joves. Des de fa 28 anys el Diumenge de Rams és el dia en el qual se celebra també la Jornada Mundial de la Joventut diocesana, que en aquesta ocasió es va dur a terme com a preparació a la Jornada Mundial de la Joventut del 2013, que se celebrarà del 23 al 28 de juliol a Rio de Janeiro, Brasil. El papa Francesc va convidar a mirar la creu, a abraçar-la i a no perdre mai l'alegria perquè «la veritable alegria és en el do d'un mateix i en el fet que Déu ha triomfat sobre el mal precisament amb l'amor».

P 7

Rentar els peus a la presó

P 2

Estudi grafològic del Pontífex

P 8

Les Facultats de Teologia i Filosofia organitzen una taula rodona sobre el nou Papa

P 21

Camí de la llum

Aquesta setmana us oferim un Via Lucis de l'arquebisbe de la Seu d'Urgell, Mons. Joan Enric Vives, en el qual ens convida a recórrer les aparicions del Senyor Ressuscitat, a través de 14 estacions de «llum» i de vida.

P 3-6

Des de Catalunya Cristiana us desitgem Bona Pasqua!

Sumari

P 16 Trailwalker, cursa contra la pobresa

P 22 «Any de la Fe», per Begonya Palau

P 23 Els nous reptes de Vida Creixent

P 24 Jaume Cases, un artista polifacètic

P 25 Atorgats els premis de cinema Família

Editorial

Rentar els peus a la presó

El nou gest del papa Francesc de celebrar la missa vespertina de la Cena del Senyor el Dijous Sant en un centre penal de menors del Casal del Marmo, a Roma, ha representat una innovació del Sant Pare. Una missa que inclou l'expressiva acció simbòlica del rentament de peus arrelada en el mateix evangeli perquè és el compliment d'una exhortació del mateix Jesús: «Si jo el Senyor i el Mestre us he rentat els peus, també els heu de rentar els uns als altres» (Jn 13,14-15). I en aquest cas mereix també l'elogi del Senyor de la història en el judici a les nacions a una obra de misericòrdia corporal: «Veni beneïts del meu Pare perquè era a la presó i em vinguéreu a veure» (Mt 25,36 b). Quan Jorge Mario Bergoglio era arquebisbe de Buenos Aires ja solia celebrar aquesta missa del Dijous Sant en una presó, en un hospital o en una casa d'acollida per a pobres o marginats. Ara que ha estat escollit Successor de Pere continua amb aquest bell costum, escenificant d'una manera inequívoca aquell títol del successor de Pere que més plaïa a Joan Pau I: «Servent dels servents de Déu.»

Alguns autors opinen que rentar els peus és quasi un sacrament perquè sant Joan no narra la institució de l'Eucaristia i posa en el seu lloc aquest gest de Jesús envers els apòstols amb la resistència de Pere, l'explicació d'adhesió que el mateix Senyor li va donar i l'exhortació a fer-ho els uns als altres.

Quan el pintor expressionista Francesc Costa Amigó va il·lustrar el suplement extraordinari de *Catalunya Cristiana*, dedicat al nou Papa i encartat a *La Vanguardia* i a l'anterior número del nostre setmanari (p. XVII), el va representar en aquest gest tan bell de rentar els peus i ho va fer naturalment abans de saber que aquest any el gest pontifici tindria enguany una peculiar significació molt comentada per la premsa.

Aquest gest de proximitat i tendresa envers uns joves reclusos és alhora una afirmació de la fe pasqual, perquè és reconèixer la presència del Crist vivent en aquells que, en paraules del mateix papa Francesc, «sovint es queden a la perifèria del cor» (Homilia d'inauguració del pontificat 9/03/2013). Que tingueu una bona Pasqua!

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Mercedes De La Torre, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Joaquim Ferrer, Josep Gendrau, Núria Gispert, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Xavier Moretó, Francesc Nicolau, Begonya Palau, Joan Pallarès-Personat, Teresa Pujal, Quique, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Sebastià Taltavull, Pere Tena, Jaume Tutusaus, Joan Vernet, Joan Viñas, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 125 €

Gibraltar i Portugal: 124,80 €

Resta d'Europa: 199,85 €

Amèrica i Àfrica: 237,86 €

Àsia i Oceania: 315,81 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Un nou lllindar

Any de la Fe i religiositat popular

El fenomen de la religiositat popular presenta un escenari molt variat i és digne de ser tingut en consideració. Inclou totes les edats i capes socials i, si en molts casos és manifestació sincera d'unes arrels religioses en el cor del poble, en alguns altres podria ser símptoma d'una certa crisi d'identitat cristiana. Tot i que no es posa gens en dubte una rectitud religiosa d'intenció, això no fa que aquest fenomen també tingui a veure amb l'absència d'una autèntica evangelització.

Tanmateix, com a signe dels temps que és, l'increment de la religiositat popular ens obre els ulls a un fenomen davant del qual ens hi hem de situar amb

respecte, dialogar, aprofundir críticament les seves causes i preveure'n les conseqüències que, tant en els seus elements positius com ambigus, hi són. Si, d'una part, com a realitat que viu la gent, estem davant d'un espai de trobada que dona la possibilitat de connectar amb els valors i sentiments del poble, de l'altra, pot obrir-se un nou escenari d'evangelització, de nova evangelització, sempre que no s'opti per dimensions parcials i no s'oblidi el necessari procés de creixement cristià, viscut en comunió d'Església.

La clau d'interpretació està en la persona de Jesús, en el coneixement progressiu de l'Evangeli i en la vivència de fraternitat eclesial en una comunitat de

fe. Jesús atén la persona concreta, l'acull, l'ajuda a créixer, valora les bones actituds i costums que té, la transforma posant-la en relació amb Déu Pare que és tot amor. Seguint l'exigència dels profetes, però, no tolera en nom de Déu un poble que l'honora amb els llavis i que manté lluny d'ell el seu cor; per això, proposa fer la voluntat del Pare alliberant la persona de qualsevol expressió ambigua. Jesús, tot i que va tractar les persones amb extrema delicadesa i estimació, no va oferir mai una proposta fàcil o rebaixada: sempre va demanar la conversió del cor i va dir: «L'obra que Déu vol és aquesta: que cregueu en aquell que ell ha enviat» (Jn 6,29).

Seguiu el seu blog

Sebastià Taltavull
Anglada

Bisbe auxiliar de
Barcelona

Via Lucis: pel camí de la Llum

I Jesús ressuscitat conquereix la vida veritable (1Co 15,3-21)

En tota persona humana hi ha un anhel de vida i d'eternitat, que queda insatisfet i decebut amb la vellesa, la malaltia i la mort. Portem inscrit a l'ànima un destí etern. Però Crist ho ha donat tot a la Creu i ha «guanyat» la vida per tots. Ell ha ressuscitat: és la revelació que per tradició viva hem rebut, la que ens ajuda a obrir una perspectiva nova, gran. No quedarem decebuts. El Senyor que s'apareix ressuscitat a tants testimonis, ens obre la vida veritable, la vida amb Déu, per sempre. Demanem la gràcia de la fe i uns ulls ben grans per captar i agrair, com els apòstols, el do de la Resurrecció del Crist.

Parenostre, Avemaria i Glòria

Mons. Joan Enric Vives
Arquebisbe de la Seu d'Urgell

Durant la Quaresma hem pregat sovint amb el Via Crucis, una devoció molt arrelada entre nosaltres, que repassa en 14 estacions els moments més decisius de la Passió del Senyor. Ara som a la Pasqua, i Crist ha ressuscitat. Necessitem també

experimentar el camí de la Llum, el Via Lucis, que mostra el fruit esclatant del camí de la creu que Jesús hagué de sofrir per la Redempció de la humanitat. Seria molt bo que també anés arrelant el repàs meditat de les aparicions del Senyor Ressuscitat, com a Llum per a la nostra fe. Us convido a pregar fent servir les aparicions del Ressuscitat a manera de 14 estacions de «llum» i de vida.

II El sepulcre buit mostra que Jesús ha vençut la mort (Lc 23,56-57)

No trobem Jesús entre els morts, ni l'hi hem de buscar. Ell està viu, per sempre. Habita «els cels», amb Déu. És Déu. El sepulcre ens ensenya a esperar amb fe i perseverança l'acció divina. Però està buit. Crist ha matat la mort. Als apòstols i a Maria Magdalena els va ser un signe, que unit a les aparicions, «mostra» la veritat de la Resurrecció, que també va afectar el cos de Jesús, que ara és glorificat. Té nafres, però gloriades. És ell, però transfigurat. I la seva Resurrecció és penyora de la nostra: «Creiem en la resurrecció de la carn i la vida veritable.» El sepulcre no és la darrera paraula sinó la vida eterna.

Parenostre, Avemaria i Glòria

III Jesús baixa als inferns i mostra el seu triomf (Catecisme de l'Església catòlica, n. 624)

«Déu va disposar que el seu Fill morís i tastés la mort, conegués l'estat de mort, de separació entre l'ànima i el cos durant el temps comprès entre el moment d'expirar de la creu i el moment de ressuscitar.» Jesús realment mor, i davalla fins a les buïdors més grans. Cap situació no queda sense la seva presència de salvació. Salva els qui esperaven la misericòrdia de Déu (des dels primers homes fins al darrer) i se'ls emporta a una vida nova, més excelsa encara que la primera creació. Tots els abismes de pecat i de dolor els ha visitat i redimit el Senyor.

Parenostre, Avemaria i Glòria

IV Jesús ressuscitat s'apareix a la Verge Maria (aquesta aparició no narrada en els Evangelis ha estat transmesa per la tradició i l'art)

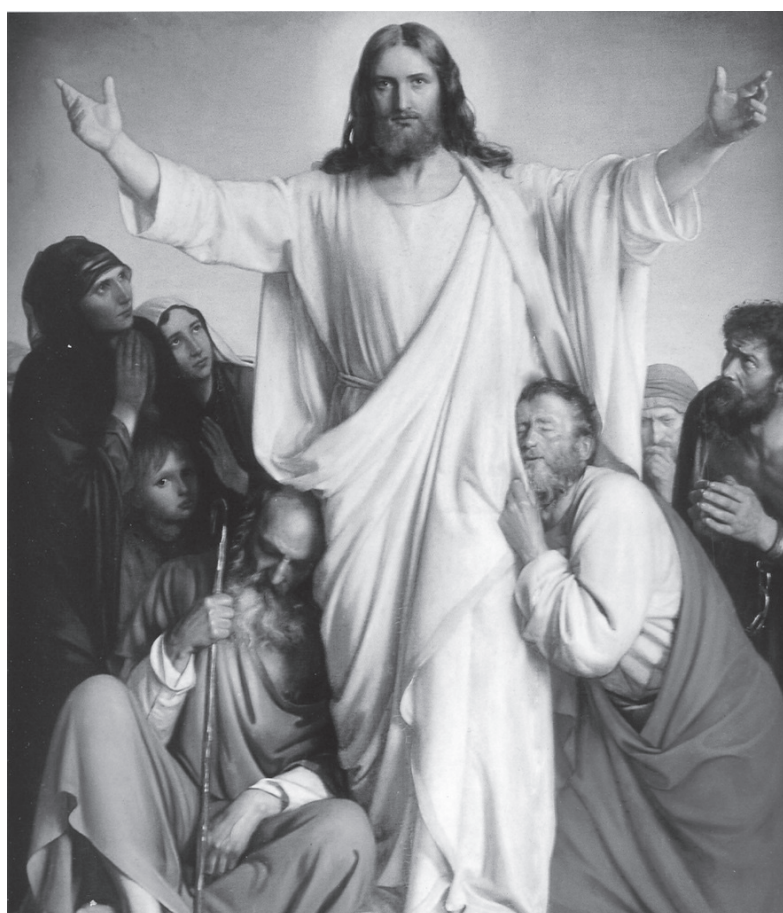
Sant Ignasi diu que, com que tenim enteniment, ja comprenem que fou ella la primera en rebre l'aparició del Fill, de tan units com estaven en l'amor. La Verge Maria ens ajuda a entrar en el goig de la Resurrecció del seu Fill, que només l'amor pot captar. Ella estima Jesús, no l'abandona a la Creu, ni quan l'espasa li traspassa l'ànima, l'acull dolorosa abans de la sepultura i sap esperar contra tota esperança, perquè creu. Ella ens pot ensenyar a estimar-lo del tot. Ella és la Mare de l'Alegria i de l'Esperança.

Parenostre, Avemaria i Glòria

Aquella dona que havia estat salvada del pecat i valorada com a filla de Déu és la que restà fidel al peu de la creu i en la intenció d'ungir el cos mort del Senyor. Perquè estima molt, arrisca molt aquell matí del diumenge i el Senyor li surt a l'encontre. N'hi ha prou amb el seu nom dit pel Mestre Estimat, «Maria!», perquè el reconegui i cregui, «Rabbuni!». I l'envia als seus amics que dubtaven i tenien por: la fa apòstol dels seus apòstols! Som estimats de Déu i la Resurrecció ens ho demostra novament. Comptem per a Déu. Podem buscar-lo de tot cor com Maria, i el trobarem. Fem-lo conèixer a tots els qui ens envolten, proclamem les nostres conviccions amb coratge.

Parenostre, Avemaria i Glòria

V Jesús s'apareix a Maria Magdalena i la fa apòstol dels seus apòstols (Jn 20,11-18)

VI Jesús retorna l'esperança a dos deixebles desanimats (Lc 24,13-35)

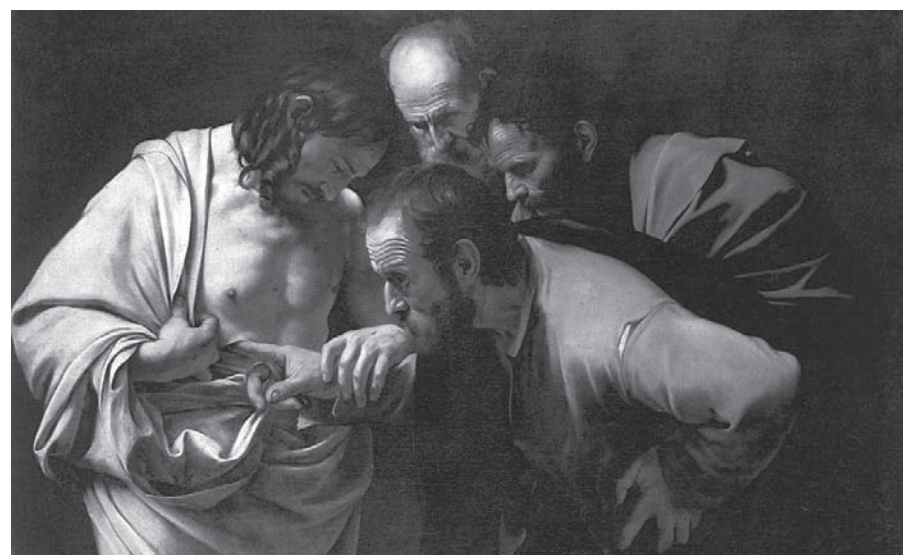
Aquells que marxaven decebuts cap a Emmaús, el senten proper, amb el cor ardent, i aprenen de Jesús mateix a rellegir amb fe les Escriptures, a pregar, a viure d'esperança, i a reconèixer-lo en partir el Pa. Demanem-li també que «es quedi amb nosaltres, que es fa tard», que ens ajudi a creure, que ens retorni sempre l'esperança, que ens ajudi a tenir uns ulls nous i ben oberts que el reconeguin en el camí de la vida i en la celebració de l'Eucaristia, especialment quan la temptació del desànim sigui més forta. Ressuscitar ha de ser ja des d'ara viure amb esperança i alegria, perquè el Senyor camina amb nosaltres, ens sosté i ens fa forts.

Parenostre, Avemaria i Glòria

VII Jesús mostra als apòstols i a Tomàs, la seva carn ferida i vencedora (Jn 20,24-29)

«No siguis incrèdul, sinó creient» se'ns diu també a cadascú de nosaltres. La fe és el camí més sensat, més raonable, més humà... Crec, Senyor, però ajuda'm a creure sense veure. «Feliços els qui creuran sense haver vist.» Fer confiança al testimoni dels apòstols i dels creients que ens han precedit. I rendir-se amb actitud obedient i confiada: «Senyor meu i Déu meu!» Podem repetir aquestes paraules sovint i deixar que calin fons: Jesús és el «meu» Senyor i el «meu» Déu! La llum del Crist esvaeix els dubtes i mostra el camí humil de la fidelitat mantinguda.

Parenostre, Avemaria i Glòria

VIII Amb el seu cos gloriós, Jesús explica que també els morts ressuscitaran (Lc 24,36-49)

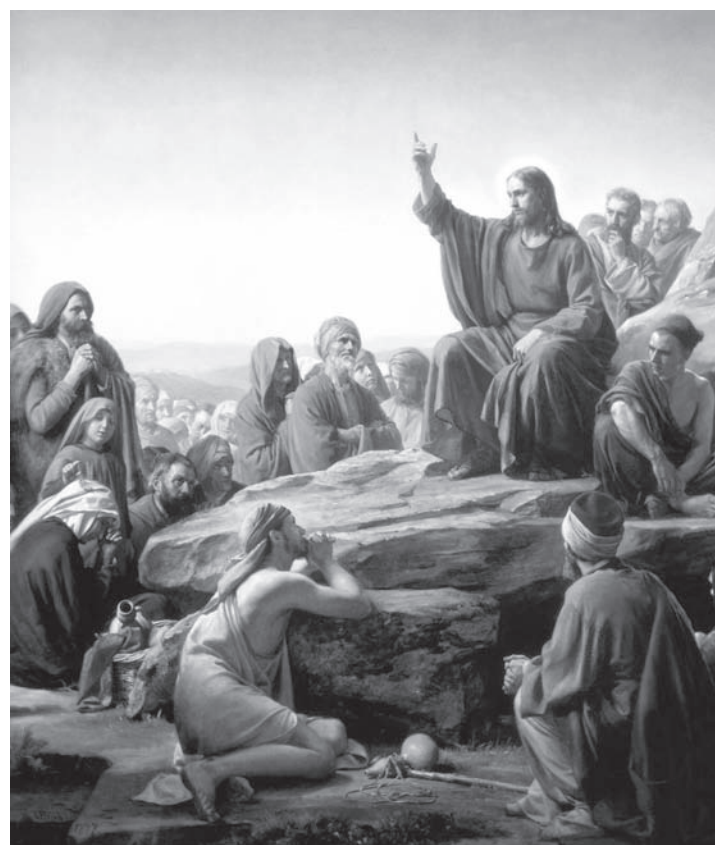
Jesús menja amb els seus apòstols perquè vol que creguem que no és un fantasma ni una imaginació, sinó que és realment viu, amb un cos ressuscitat, espiritual, que ja pertany a la vida de Déu. I com als apòstols, també a nosaltres ens fa testimonis de la seva vida «nova» que dona esperança més enllà d'aquesta vida terrenal. Els morts ressuscitaran, i podem creure en la resurrecció de la carn i la vida perdurable. Tot el que ara és dolor, feblesa i finitud un dia serà glòria i felicitat sense fi, amb una carn transfigurada. Aquest és el nostre real destí: viure per sempre!

Parenostre, Avemaria i Glòria

IX Jesús defensa els seus apòstols contra la por (Lc 20,19.24.36)

La por paralitza, fa més grans els obstacles, ens deixa com morts, incapaços de reaccionar, desanimats i sense forces, insegurs i en la foscor... I ens costa tant perdre la por... Segurament la por és el més contrari a la fe en el Crist Ressuscitat. Som desconfiats i pensem que el mal podria vèncer. Tanmateix quan Ell s'apareix als seus amics, sempre els diu: «No tingueu por!... Jo he vençut el món.» Ell ve a nosaltres perquè sense por, amb pau, siguem lliures, arrisquem, ens sacrifiquem, ens donem del tot, sense passar comptes del que ens deuen o del que ens hem sacrificat. Necessitem la gràcia de l'alegria veritable, que treu tota por i fa viure en la confiança i la pau del Crist Ressuscitat. Veniu Senyor, i defenseu-nos de la por!

Parenostre, Avemaria i Glòria

X Jesús anuncia que restarà sempre amb nosaltres (Mt 28,16-20)

Un dia i un altre, i un altre... sense fi. Ell no ens deixarà mai de la seva mà. És la més gran de les seves promeses. Jesús s'ha fet realment home com nosaltres i ha volgut quedar-se entre nosaltres pel do de l'Esperit Sant que el fa present. I si Déu és amb nosaltres, què temem? Qui estarà contra nosaltres? Jesús mateix resta amb nosaltres per la seva Paraula, per l'Eucaristia, pel germà que ens el fa proper, pel pobre i desvalgut amb el qual Jesús s'identifica, i tot el que li fem a una persona necessitada, ho estem fent a Jesús mateix. Tot passarà, però Jesús no passarà mai. Senyor, ja creiem, però ajudeu-nos a creure més! Gràcies per ser fidel a la vostra promesa! Veniu Senyor i quedeu-vos amb nosaltres per sempre!

Parenostre, Avemaria i Glòria

XI Jesús retorna als apòstols l'alegria perduda i els fa pescadors d'homes (Jn 21,1-7)

Si sortim a pescar «de nit», sense la llum del Senyor, «no pescarem res»; però si confiem en la seva Paraula, pescarem molts peixos, el veurem, i farem les mateixes obres que feia Jesucrist. La Pasqua és el retorn de l'alegria als nostres cors, perquè el Senyor està viu i el Pare l'ha ressuscitat, i perquè l'Església dona fruit, és sempre jove i és viva. Potser retornaran els motius de tristesa, però cal vèncer la tristesa amb la confiança, i el fruit en serà l'alegria. L'alegria perfecta va unida a la humilitat, al servei, al manteniment dels nostres compromisos de vida i d'amor. És a la Pasqua que ressonen novament les paraules de Jesús: «Us faré pescadors d'homes», indicant que hem de ser apòstols seus, acompanyants d'altres que ens esperen i ens necessiten, atraients cap a la vivència de les Benaures del Regne de Déu. Veniu Senyor, i feu-nos apòstols vostres, entregats i sempre plens de joia!

Parenostre, Avemaria i Glòria

XII Jesús lliura a Pere el ministeri de pastor del seu ramat (Jn 21,15-25)

És Jesús Ressuscitat qui encomana a Pere el ministeri de la unitat i del guiatge en l'Església, i ratifica, així, la promesa feta a Galilea: «Tu ets Pere i sobre aquesta pedra edificaré la meua Església» (Mt 16,18). A ell i als seus successors. Aquell que l'havia negat tres vegades, tres vegades li confessa que l'estima «més!». Tenim la confiança certa que l'Església és conduïda pel mateix Crist, el Bon Pastor, a través dels pastors apòstols i del successor de Pere, que estimen i per això pasturen. Tot ministeri és un servei d'amor, i en cada ministre, especialment durant l'Eucaristia, hi actua el mateix Crist, a qui «re-presenta» humilment enmig dels deixebles.

Parenostre, Avemaria i Glòria

XIII Jesús encarrega als dotze la missió d'anunciar l'Evangeli per tot el món (Mc 16,14-18)

Arribar a tot el món i anunciar la bona nova a tothom, amb senyals i prodigis que vencen el mal i guareixen les malalties, que uneixen en la confessió de la fe tots els pobles, llengües i nacions. La Pentecosta continua renovant-se, ja que Jesús Ressuscitat es manté fidel a la seva promesa de donar-nos l'Esperit Sant Defensor, el qui ens fa confessar la veritable fe, i el que fa eficaç la predicació dels cristians en els cors dels oients. Portem el gran tresor de l'Evangeli que tots han de poder conèixer i acollir amb fe. L'Església viu per evangelitzar, per anunciar a tothom que Déu els estima i que Crist ha mort perquè ells tinguin vida eterna. L'Esperit Sant ens ajudarà a realitzar la nova evangelització avui tan necessària i urgent. Ell ens precedeix en el cor dels qui l'esperen.

Parenostre, Avemaria i Glòria

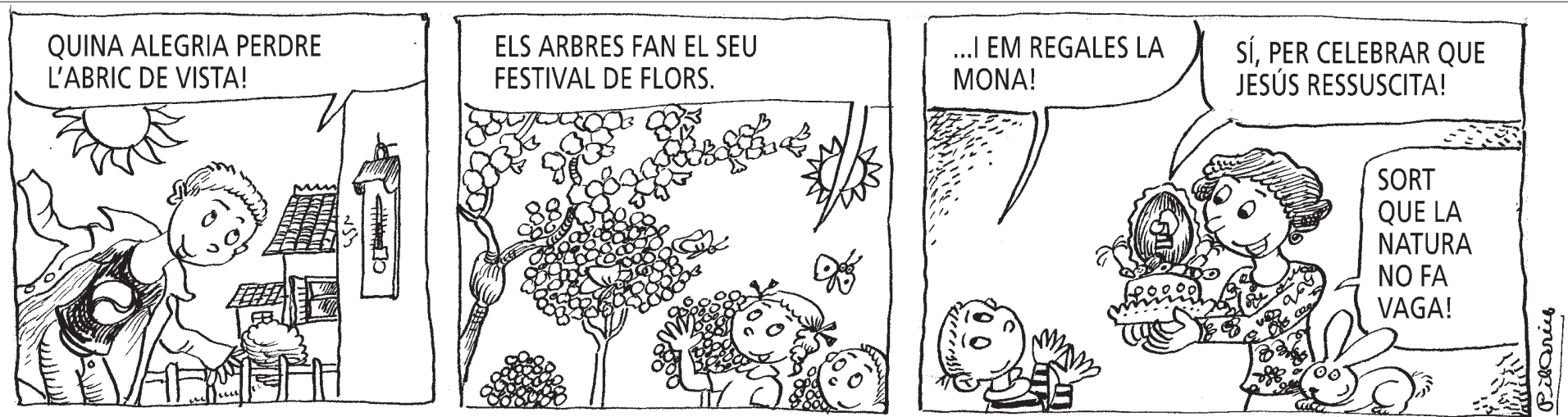

XIV Jesús se'n puja al cel per preparar-nos-hi estada (Ac 1,2-11)

No ens deixa orfes, sinó que vindrà per prendre'ns amb Ell, per sempre. La Resurrecció culmina en l'Ascensió i la Pentecosta, que el mostren victoriós i gloriós, ja que és el Fill estimat del Pare, i el revelen com aquell que ens dóna l'Esperit Sant, que ens defensa i omple dels seus dons. Estem cridats a l'eternitat feliç amb el Senyor, i mentre vivim en aquest món, som enviats a actuar-hi responsablement. «Cerquem, doncs, allò que és de dalt, on hi ha el Crist, assegut a la dreta de Déu; estimem allò que és de dalt, no allò que és de la terra» (Col 3,1-2). Visquem com a batejats que han rebut la mateixa vida de Crist. Així viurem «l'amor, el goig, la pau, la paciència, la bondat, la fidelitat, la mansuetud, la sobrietat... deixem-nos guiar per l'Esperit!» (Ga 5,22.25).

Parenostre, Avemaria i Glòria

Que aquestes «estacions» de llum que desgranen un Misteri tan gran, ens ajudin a fer de la Pasqua el temps més estimat de tot l'any, i a viure una fe en Crist que transparenti que ja hem ressuscitat amb Ell i que és l'Esperit Sant qui ens guia en el nostre camí de deixebles del Senyor. Santa Pasqua!

L'alegria de la fe, el Diumenge de Rams a Roma amb un nou Papa

Més de 250.000 persones omplen la plaça de Sant Pere

Mercedes De La Torre C.
Ciutat del Vaticà

El papa Francesc va iniciar la primera Setmana Santa com a Pontífex a la plaça de Sant Pere amb la cerimònia del Diumenge de Rams, una celebració plena d'alegria i amb la presència de més de 250.000 persones, segons les xifres indicades per l'Oficina de Premsa de la Santa Seu. En acabar la missa continuaven arribant més persones per participar al rés de l'Àngelus.

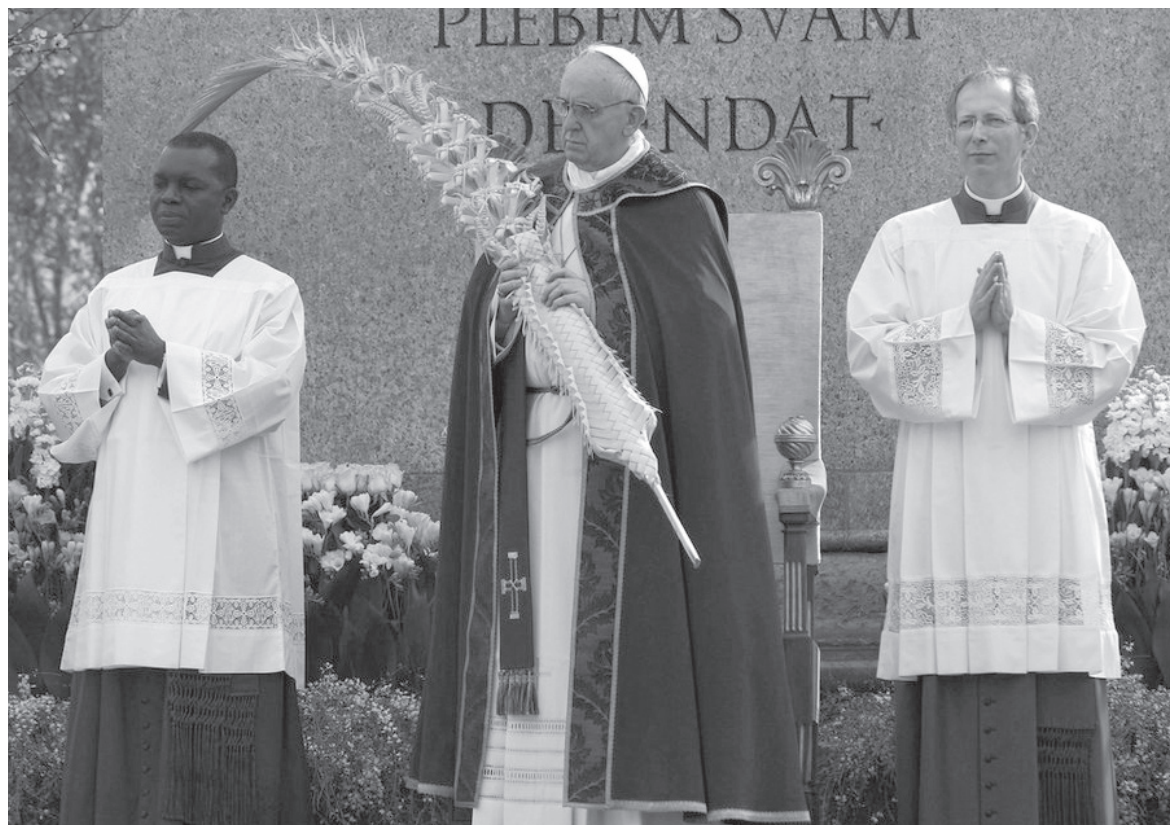
La celebració del Diumenge de Rams i de la Passió del Senyor va començar amb la tradicional benedicció de les palmes al centre de la plaça, als peus de l'obelisc. Després de la processó de cardenals i nombrosos joves d'arreu del món amb grans palmes, ell mateix amb un ram a les mans va arribar caminant per celebrar la missa.

Amb tres paraules va sintetitzar l'homilia: alegria, creu i joves. Des de fa 28 anys el Diumenge de Rams se celebra també la Jornada Mundial de la Joventut diocesana, que en aquesta ocasió va servir com a preparació a la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) del 2013, que es durà a terme del 23 al 28 de juliol a Rio de Janeiro, Brasil, esdeveniment que va assegurar que «espera amb alegria».

En aquesta línia, el Papa es va citar amb els joves «en aquella gran ciutat del Brasil», i els va demanar que es preparin bé, «sobretot espiritualment», a les seves comunitats perquè aquesta trobada «sigui un signe de fe per al món sencer».

El papa Francesc es va adreçar als joves com a «estimats amics» i va afirmar que ell també es posa «en camí» amb ells «rere les petjades del beat Joan Pau II i Benet XVI» en iniciar la Setmana Santa i així estar «a prop de la pròxima etapa d'aquesta gran peregrinació de la creu de Crist». Per això, els va recordar que «teniu un paper important en la celebració de la fe, perquè porteu l'alegria de la fe». Va remarcar que «amb Crist el cor mai no envelleix». Així, els joves recorden al món que «s'ha de viure la fe amb un cor jove, sempre, fins i tot amb 70, 80 anys». A més, els va convidar a viure «l'alegria de caminar amb Jesús, d'estar amb ell, portant la creu, amb amor i un esperit sempre jove», perquè els joves han de dir al món que és bo anar amb Jesús, sortir d'un mateix per portar Jesús.

També el Pontífex es va referir a la creu pelegrina que viatja a través de tots els continents. Els joves la porten «responent a la invitació de Jesús "Aneu i feu deixebles de tots els pobles", que és el tema de la Jornada Mundial de la Joventut d'enguany». I va afegir que la porten per «dir a tothom que, a la creu, Jesús ha ensorrat el mur de l'enemistat que separa els homes i els pobles, i ha portat pau i reconciliació». En aquest sentit, el papa Francesc va dir als joves, en el Diumenge de Rams que recorda quan Jesús va ser aclamat Rei, que el Rei que segueixen i acompanyen és molt especial perquè «és un Rei que estima

fins a la creu i que ensenya a servir, a estimar». «La veritable alegria està en el do d'un mateix i Déu ha triomfat sobre el mal precisament amb l'amor.» Per això, el Sant Pare va demanar no ser «mai homes ni dones tristos», ja que «un cristià mai no pot ser-ne». Va remarcar no deixar-se vèncer pel desànim, viure «la fe amb alegria». En improvisar durant l'homilia, va insistir als fidels que «no permetin que ningú els prengui l'esperança que dona Jesús», perquè l'alegria «no neix de tenir coses, sinó d'haver trobat una persona, Jesús; de saber que, amb ell, mai no estem sols, ni tan sols en els moments difícils, o quan el camí de la vida ensopega amb problemes i obstacles que semblen insuperables». I va ressaltar que Jesús «acompanya i carrega la creu sobre les espatlles».

Mirar a les altures

D'altra banda, el Pontífex va convidar els més de 250.000 fidels a aprendre «a mirar a les altures, a Déu, però també a baix, als altres, als últims», i va assenyalar que el Diumenge de Rams

«L'alegria no neix de tenir coses, sinó d'haver trobat una persona, Jesús»

recorda quan Jesús entra a Jerusalem en un clima de festa, lloança, benedicció, pau en el qual «es respira un clima d'alegria» perquè Jesús «ha despertat en el cor tantes esperances, sobretot entre la gent humil, simple, pobra, oblidada, la que no compta als ulls del món». «Ell ha sabut comprendre les misèries humanes, ha mostrat el rostre de misericòrdia de Déu, s'ha inclinat per guarir el cos i l'ànima, que és una bella escena, plena de llum, d'alegria, de festa», va explicar.

Així mateix, va recordar també que Jesús va entrar a Jerusalem per morir a la creu i que és precisament allí «on

resplendeix el seu ésser rei», perquè «el seu tron regi és el fust de la creu» ja que «Déu no escull el més fort, el més valent», sinó «l'últim, el més jove, aquell amb qui ningú no havia comptat» perquè «allò que compta no és el poder terrenal». A més, el papa Francesc va destacar algunes de les ferides que causa el mal a la humanitat com «les guerres, violències, conflictes econòmics que

s'abaten sobre els més febles, la set de diners, de poder, la corrupció, les divisions, els crims contra la vida humana i contra la creació», però va remarcar que «Jesús a la creu sent tot el pes del mal, i amb la força de l'amor de Déu el venç, el derrota en la resurrecció». En aquesta línia, va subratllar que amb Crist tothom pot vèncer el mal que hi ha al món perquè «Déu no cerca mitjans potents», sinó que «ha vençut el mal amb la creu». Per això, va convidar a no «creure el Maligne», que diu que «no és possible fer res contra la violència, la corrupció,

la injustícia, contra els pecats».

En acabar la celebració eucarística, el papa Francesc va presidir el rés de l'oració mariana de l'Àngelus, el segon del pontificat, a les 11.30, mitja hora abans de l'habitual, i va demanar a la Mare de Déu que empari «especialment el qui viu situacions difícils». A més, va invocar la seva intercessió perquè acompanyi els fidels durant la Setmana Santa perquè ella, que «va seguir amb fe el seu Fill fins al Calvari, ajudi a caminar darrere d'Ell, portant amb serenitat i amor la creu, per arribar a l'alegria de la Pasqua». Finalment, va encomanar a Maria els «joves i el vostre itinerari cap a Rio de Janeiro», i va desitjar «bon camí a tothom» en diferents idiomes.

En acabar la missa i l'Àngelus, el Papa va recórrer lentament els passadissos de la plaça de Sant Pere amb el jeep per saludar els pelegrins. Diverses vegades el cotxe es va aturar perquè el Pontífex beneís els nadons que li atansaven, i una vegada va baixar ell mateix a beneir un malalt, com ho va fer abans de començar la missa d'inici del ministeri petrí.

Primera trobada del papa Francesc amb Benet XVI

El papa Francesc es va trobar personalment per primera vegada amb el Papa emèrit Benet XVI el dissabte 26 de març a Castel Gandolfo. El portaveu vaticà, Federico Lombardi, va qualificar la trobada de «moment de profunda comunió» i de «profund i alt nivell de comunicació». El papa Francesc es va traslladar en helicòpter a les 12.00. En trobar-se, es van abraçar efusivament.

El P. Lombardi va explicar que Benet XVI ha tornat a manifestar al seu successor «total obediència i reverència», mentre que el papa Francesc ha mostrat al seu predecessor «el seu agraïment i de tota l'Església pel mi-

nisteri que ha dut a terme durant el seu pontificat».

En arribar als apartaments pontificis de Castel Gandolfo, van anar a la capella, on el papa emèrit Benet XVI va oferir el lloc d'honor al papa Francesc. Però aquest li va dir: «Som germans.» Va voler que tots dos s'agenollessin al mateix reclinatori, on van pregar uns minuts. Després van tenir una reunió privada que va durar prop de 45 minuts. El papa Francesc li va regalar a Benet XVI una icona de la Mare de Déu. Benet XVI portava sotana blanca, sense faixí ni esclavina, roba que sí que portava el papa Francesc, ja que són les que fa servir el Romà Pontífex.

Estudi grafològic del papa Francesc

Jaume Tutusaus Lóvez
Grafòleg

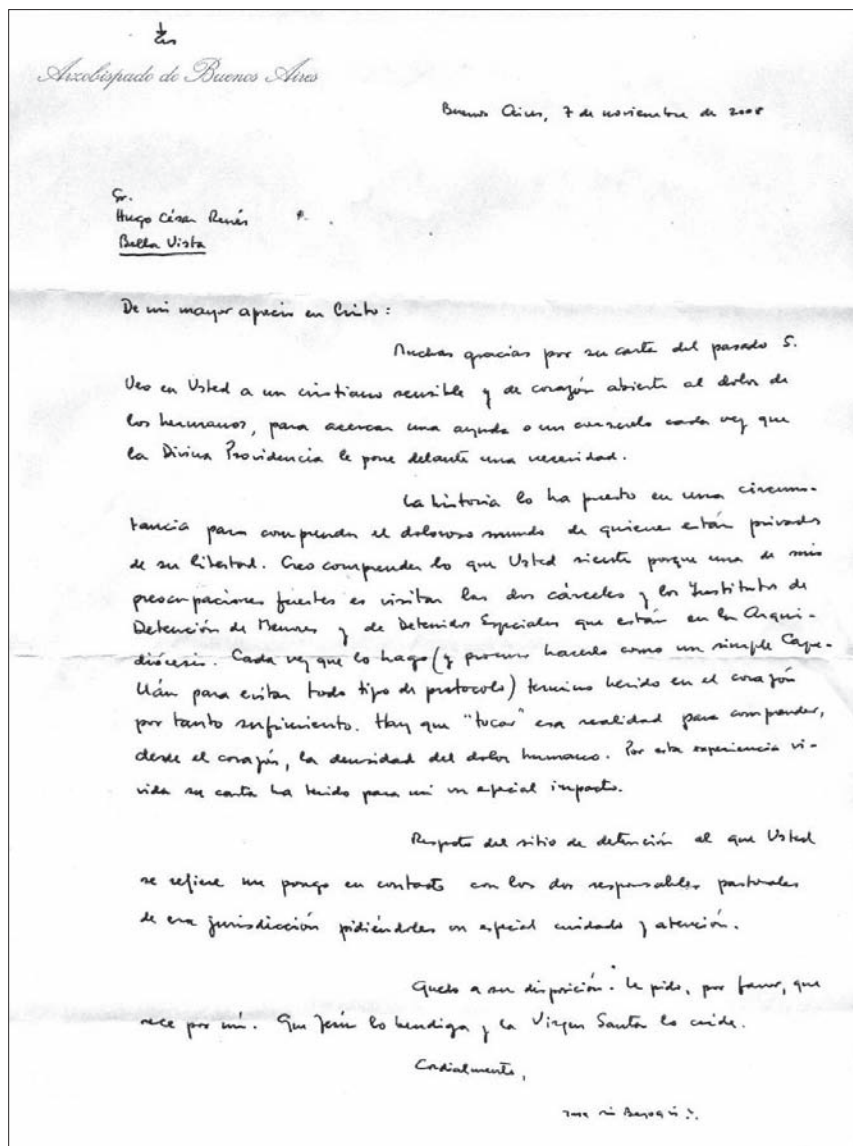
Es tracta d'una persona ferma, constant i perseverant amb les seves metes i propòsits. Per això, els seus actes són coherents amb les seves conviccions. La seva activitat és el resultat del sentiment del deure molt acusat i autoimposat encara que no de forma compulsiva.

És sol·lícit, amable i servicial; els seus contactes són directes i de fàcil adaptació. Adquireix compromisos amb facilitat. De vegades, experimenta una lleugera acceleració en les fases prèvies de deliberació i decisió. Amb tot, en els seus contactes és força selectiu a causa dels judicis ètics que puguin implicar una «contaminació» en consentir la falta de reparacions de les taques morals alienes.

Experimenta un fort sentiment social i l'afectivitat és notablement efusiva. És desinteressadament generós i considerat amb els altres per la seva capacitat de perdó i reconciliació.

És una persona humil que desitja més ser que no pas aparentar. No és gens vanitós ni es sobrevalora, sinó que més aviat tira cap a menysvalorar-se sense motius.

Els seus interessos van cap a l'essencial de les coses. Aprofundeix en tot el que té a veure amb la recerca i la identificació amb els valors ascètics, fins i tot pragmàtics. També és notable la seva disponibilitat espiritual i la demanda del transcendent; per tant, rebutja tot allò que pot resultar

«El seu elevat caràcter original, alhora que senzill, el converteixen en una personalitat excepcional»

intranscendent, sense valor moral. Tendeix a idealitzar les relacions afectives. No li falten dots diplomàtics. Exerceix un bon autocontrol de la imaginació, els impulsos i l'autoafirmació mitjançant la repressió de les pulsions instintives.

El seu elevat caràcter original, al mateix temps que senzill, el converteixen en una personalitat excepcional. Per això la seva manera de pensar discrepa dels altres. Necessita molta independència, és a dir, que hi hagi el mínim de vinculació subalterna.

En determinades ocasions, la seva acció iniciada críticament (pessimisme teòric) i amb certa desgana i malenconia l'acaba superant amb una enèrgica reacció cap a metes elevades (optimisme pràctic). La seva desgana inicial li serveix per explorar la situació prèvia a fi d'assolir les metes amb èxit.

És amant de l'ordre, la precisió i el mètode, la qual cosa amplia el camp de visió panoràmica de la realitat que li permet planejar a curt, mitjà i llarg termini.

Trets personals del Pontífex

Lluís Serra Llansana

Hi ha múltiples camins per apropar-se al coneixement d'una persona. El llenguatge no verbal n'és un.

Un altre, l'escriptura. Els grafòlegs la fan servir per determinar característiques de l'autor d'un text. Són indicis. El misteri de la persona sempre va més enllà d'aquestes aproximacions. Els grafòlegs, però, presenten sovint estudis, fets amb rigor professional, que proporcionen dades fiables i que l'encerten en gran mesura. Dissabte 16 de març, quan reflexionava sobre la figura de Jorge Mario Bergoglio, escollit com a papa Francesc, Josep Maria Espina-Pahí, un gran amic, em va avançar els resultats d'un estudi grafològic sobre el Papa, signat per Jaume Tutusaus Lóvez. L'endemà participava en una taula rodona al programa *Signes dels Temps* de TV3. El contingut de l'informe em quadrava amb aquells trets que intuïa del nou Papa, però vaig esmentar-ne al plató un que em va semblar especialment interessant. Es tracta d'aquest punt: «En determinades ocasions, la seva acció iniciada críticament (pessimisme teòric) i amb certa desgana i malenconia l'acaba superant amb

una enèrgica reacció cap a metes elevades (optimisme pràctic). La seva degana inicial li serveix per explorar la situació prèvia a fi d'assolir metes amb èxit.» Crec que ser Papa no era una aspiració personal seva. Segons les informacions que han corregut per Roma, va poder ser el cardinal més votat després de Joseph Ratzinger al conclave anterior. Encara en el procés, va demanar als seus partidaris, vista la situació general, que no persistissin en la seva postura. Aquesta humilitat potser va quedar

registrada al cor d'alguns cardenals i va renéixer la proposta del seu nom. De totes maneres, no sembla que hagi tingut el desig de ser Papa, però, un cop acceptada aquesta responsabilitat, el seu lliurament a fons queda garantit. En un text autògraf, ja com a Papa, per ser llegit fins al final d'una ordenació diaconal, escriu: «Que en el servei us hi vagi la vida. Poseu tota la carn a la graella.» Les seves primeres passes, els primers gestos, confirmen la seva fermesa, disponibilitat i obertura.

Totes les persones tenim tendències i trets caracteriològics. Conèixer-los resulta indispensable, per no deixar-se endur per ells, en cas que tinguessin connotacions negatives. El treball personal, la dimensió espiritual i el paper de la fe són determinants per situar les tendències en el seu lloc precís i per conrear les virtuts corresponents. Els monjos antics, com Evagri Pòntic i sant Joan Cassià, ho sabien prou bé. Santa Teresa de Jesús valora amb gran lucidesa l'autoconeixement: «*Tengo por mayor merced del Señor un día de propio y humilde conocimiento, aunque nos haya costado muchas aflicciones y trabajos, que muchos de oración.*» Sant Ignasi de Loiola, a través del discerniment, cerca la voluntat de Déu essent plenament conscient de la complexitat de la psicologia humana.

L'estudi de Jaume Tutusaus, amb la solvència i el rigor que el caracteritza, ens aproxima a la figura de Jorge Mario Bergoglio. Els gestos públics del papa Francesc, fets posteriorment a la lectura d'aquest estudi, confirmen les apreciacions del grafòleg. Les característiques i tendències hi són, però l'alè de l'Esperit, sense ignorar-les, pot transcendir-les cap a horitzons inèdits. El seu caràcter original el condueix a l'origen, Jesucrist, i a la novetat eclesial. Som als inicis.

Madrid

Una societat fracturada per l'augment de la desigualtat

Presentat l'Informe FOESSA 2013

Redacció
Madrid

L'Informe 2013 de la Fundació FOESSA s'ha presentat sota el títol *Desigualtat i drets socials. Anàlisi i perspectives*, i mostra de manera contundent la dimensió dels efectes socials de la crisi en les persones més pobres.

Si amb motiu de la presentació, fa un any, del primer Informe anual de FOESSA, el secretari general de Càritas espanyola, Sebastián Mora, parlava d'«una pobresa més extensa, intensa i crònica», les dades de l'Informe 2013 indiquen que aquest procés d'empobriment s'ha aprofundit en extensió i intensitat. Això no obstant, el fet més destacat és «l'increment sever de la desigualtat social que ens mostra una societat fracturada». «La fractura social —assegura el secretari general de Càritas— s'ha instal·lat entre nosaltres i amb el temps cada vegada serà més difícil que les persones empobrides puguin sortir de l'exclusió.» És més, aquest «increment de la desigualtat ha vingut acompanyat d'una disminució dels recursos de protecció social pública en el seu vessant redistributiu i assistencial».

La bretxa que s'ha obert entre les persones empobrides i les persones amb més possibilitats d'accés a béns i serveis és alarmant. Segons dades de l'Informe, que ha detallat el coordinador de l'Equip d'Estudis de Càritas, Francisco Lorenzo, els ingressos mitjans de les persones més riques d'Espanya és set vegades superior al nivell mitjà d'ingressos dels qui tenen menys rendes. I des del començament de la crisi, aquesta diferència s'ha incrementat en un 30%.

Més d'una dècada perduda

En analitzar el comportament de la renda per càpita, l'Informe constata que les xifres actuals són molt similars a les que hi havia fa més de deu anys, cosa que convida a pensar en més d'una dècada perduda. És a dir, la renda de 18.500 euros que de mitjana van rebre els espanyols el 2012 és inferior en termes de capacitat adquisitiva a la que ja hi havia l'any 2001. Així mateix, des del 2007 la renda mitjana ha caigut un 4%, mentre que els preus s'han incrementat en un 10%, cosa que ha provocat un deteriorament de les rendes dels ciutadans espanyols sense comparació en les darreres dècades.

Per als autors de l'Informe, el tret més preocupant de l'evolució de la renda en la crisi és l'augment sense precedents de la desigualtat en la seva distribució, ja que des del 2006 els ingressos de la població amb rendes més baixes han caigut prop d'un 5% en termes reals cada any, mentre que el creixement corresponent a les llars

més riques ha estat el més gran de tota la població.

La destrucció de llocs de treball i la moderació salarial han estat determinants en la reducció del nivell de renda de les llars espanyoles; a això cal afegir l'efecte negatiu sobre la renda disponible que han tingut tant alguns dels canvis en les prestacions socials com les més grans exigències per percebre el subsidi i l'augment d'alguns impostos. L'evolució dels llocs de treball és un dels factors que més contribueixen al deteriorament de la situació social d'un nombre cada vegada més gran de llars, si es té en compte que durant l'any 2012 el mercat de llocs de treball va registrar els que probablement poden caracteritzar-se com els pitjors resultats de l'etapa democràtica.

Tot això explica que els indicadors de desigualtat a Espanya presenten els nivells més alts de la Unió Europea. I de cara al futur, alerta Francisco Lorenzo, «hi ha un risc notable que l'eixamplament de les diferències de renda entre les llars espanyoles s'enquisti en l'estructura social». En la seva opinió, «processos de dualització social com aquest comporten risc real de ruptura, la qual cosa vol dir que no dotar-nos dels mecanismes redistributius necessaris suposa empènyer-nos a la fragmentació social».

El percentatge de llars en les quals tots els actius estan sense feina ha augmentat del 2,5% del total al 10,6% del total de llars. En termes absoluts,

«Tan sols serem democràcia si garantim els drets socials dels més vulnerables»

L'Informe indica que s'ha passat de 380.000 llars en aquesta situació abans de la crisi a més de 1.800.000 a finals del 2012.

Per a Lorenzo, «en un context com l'actual, assistim a la transformació de la feina no només en termes quantitatius, sinó pel que fa a la naturalesa i al lloc que ocupa en l'imaginari col·lectiu de la nostra societat: si bé fa 5 anys estàvem al capdavant d'Europa en la generació de llocs de treball, treballar avui no és ja un dret, sinó que sembla haver-se convertit en un privilegi».

Les dades de l'Informe FOESSA indiquen que assistim a un procés d'empobriment que eclipsa els més pobres. Com denuncia Sebastián Mora, «s'està donant una mena d'invisibilització de la pobresa i de l'exclusió severa per saturació i extensió de la pobresa. La pobresa severa s'ha incrementat de manera important i això ens parla de persones més enllà

de les fronteres de la dignitat. Estem esborrant les fronteres de la dignitat humana en aquest context social que vivim». Per al secretari general de Càritas, «l'erosió de les polítiques socials han mostrat el seu impacte especialment en els col·lectius més vulnerables i és també evident com ens hem oblidat dels pobles del Sud, hem exclòs continents i països del nostre pensament, de la nostra solidaritat, del nostre compromís». De fet, l'avaluació dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni i les polítiques de cooperació (ADO) que s'analitzen a l'Informe mostren un horitzó descoratjador.

Com a conclusió, l'Informe FOESSA 2013 dibuixa una realitat social a Espanya on els mecanismes de consolidació de la societat s'han afeblit i les polítiques d'austeritat han generat una més gran vulnerabilitat de la societat espanyola. Alhora, les retallades en els serveis públics de benestar poden suposar una ruptura definitiva per als més pobres. És a dir, si l'austeritat vulnera els drets socials, estem abandonant els més pobres.

Com adverteix Francisco Lorenzo, «la nostra aposta pels drets socials tindrà en compte els valors que realment tenim com a societat, ja que tan sols serem democràcia si garantim els drets socials dels més vulnerables».

«Si és veritat que sempre la pobresa i l'exclusió fereixen el cor —afegeix Sebastián Mora—, la desigualtat és un escàndol ètic i polític.»

Punt de vista

Fra Josep Gendrau i Valls, o.f.m.
Provincial dels Franciscans de Catalunya

Tenim Papa i es diu Francesc

És un goig per a tota l'Església el que hem viscut aquests darrers mesos:

Benet XVI renuncia, en un acte ple de saviesa i amat d'humilitat franciscana, a la seu episcopal de Roma i, per tant, passa a ser Papa emèrit. Joseph Ratzinger ha escrit molt i molt bé sobre Jesús, sant Francesc i santa Clara d'Assís. La família franciscana li està molt reconeguda.

Amb la seva renúncia propicia un conclave i en surt elegit un religiós jesuïta argentí que tria el nom de Francesc d'Assís. Això ha estat un motiu de joia per a l'Església universal, particularment per a la Companyia de Jesús, i per a tots els religiosos.

La família franciscana s'ha sentit molt honorada per l'elecció d'un cardenal, humil, servidor dels pobres i treballador infatigable per la pau i el bé, lema franciscà, i amb el nom de Francesc.

El ministre general dels franciscans o.f.m., fra Josep R. Carballo, va manifestar en un missatge de vídeo publicat en el lloc web de l'orde que estava molt content amb l'elecció del nou Papa, en primer lloc perquè el coneix personalment, i que l'havia sorprès «per la seva proximitat, la seva austeritat, la seva senzillesa de vida i la seva capacitat d'escoltar».

Així mateix, es va mostrar content que el Sant Pare triés el nom de Francesc, en referència a sant Francesc d'Assís, fundador de tota la Família Franciscana: «Francesc d'Assís va viure senzillament, proper a tots, particularment dels més pobres. El papa, Francesc del segle XXI, poc abans de la seva elecció com a Bisbe de Roma, va afirmar que l'Església ha d'estar pròxima i fer-se present on hi ha la gent, i això és el que va fer com a arquebisbe de Buenos Aires, i segurament infondrà aquest estil a l'Església.»

És, per tant, una Bona Notícia per al món l'elecció del papa Francesc que té el perfil que molts esperem: senzillesa, humilitat, misericordiós, proper a tothom, especialment als més desvalguts.

La Família Franciscana d'arreu ens felicitem perquè, el Papa dels nostres dies vulgui seguir Crist pobre, crucificat, el Crist de l'Evangeli amb les sandàlies del nostre pare sant Francesc d'Assís.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

secretaria@catedralbcn.e.telefonica.net

Excèntrics? Originals?

William Gaddis, escriptor nord-americà, va escriure: «L'originalitat és un truc del qual se serveix la gent privada de talent per aturar l'altra gent sense talent i per defensar-se de la gent de talent.»

El truc és un recurs enginyós per fer semblar una cosa allò que no és realment o per aconseguir un efecte insospitat dels altres.

No és el mateix ser excèntric que ser original. Excèntric, segons el diccionari, qualifica una persona estranya en alt grau en les seves maneres, en el seu capteniment. L'originalitat, en canvi, té un sentit positiu i fa referència a allò que és genuí, autèntic, nou, singular. De totes maneres, en el llenguatge escrit o parlat, les

L'Església fa temps que es manifesta massa jeràrquica i amb poder, de dalt a baix, com em deia un bon dia un senyor bisbe estimat, però «entre nosaltres no ha de ser així: el qui vulgui ser el primer ha de ser el vostre servidor».

Preguem per ell, que ell també prega per nosaltres. Que Déu beneeixi Francesc, papa, i que ens el guardi per molts anys.

dues paraules s'usen indistintament.

Alerta amb les manipulacions de la realitat. Hi ha vegades que en podem ser víctimes i d'altres, artífexs. Gaddis considerava els personatges d'aquesta manera: impostors, figures grotesques basades en l'engany i la falsificació. Amb capacitat d'influir en els altres.

Les modes i la televisió opten per l'extravagància. Molts personatges en viuen i influeixen en els espectadors. Aquestes maneres, altament estranyes, són focs artificials de l'estupidesa. Ni gota d'originalitat. Podem veure vestidures desconcertants, conductes estrafolàries, llenguatge horrible, excessos desesperats que esdevenen espectacle per a ximplets, com si no tinguéssim enfortit el cervell.

A on podem arribar? Més enllà del conformisme, s'ha de fer un elogi de la normalitat, de l'ordinari, de l'usual. Les ganes desbocades per la novetat poden dur a la vanitat i la buidor. La veritable creativitat, en canvi, procedeix de l'esforç dur, de la constància i la seriositat.

L'excèntricitat es regeix per la llei de les aparences. El talent autèntic neix de l'ésser.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Protagonistes de segona categoria en la Passió del Senyor (2)

Evidentment, ningú no ignora que són el vi i el pa. Als que vivim a la conca mediterrània, no ens en falta mai. Però, en altres llocs, no passa el mateix. Anem a pams. En primer lloc, el vi. Ja he escrit sobre ell en altres ocasions, però, tractant-se d'aquests dies, no m'importa gens repetir-me.

El Sant Sopar no va ser cap «sant banquet» com ens pot suggerir la imaginació dels pintors. Modesta, per les seves dimensions, es tractava d'una «habitació d'hostes» que no faltava mai. Senzilla en el mobiliari, perquè potser ni tan sols n'hi havia. Els israelites havien adoptat costums grecs i menjaven reclinats en coixins on hi repenjaven el colze. Els comuns als asseuts així, no ocupaven gaire lloc. Quan actualment visitem el Cenacle, no se'ns adverteix que, d'acord amb investigacions arqueològiques, només una part de l'àmbit en el qual ens situem, correspon al d'aquella trobada. Evidentment, el sostre majestuós del temps dels croats i els seus capitells, no són del temps de Jesús.

Si, com n'hi ha que creuen, i Joseph Ratzinger no condemna, la reunió es va celebrar el dimarts, en podem treure conseqüències. En primer lloc, no hi havia xai. Els levites van començar els sacrificis més tard. Els apòstols, imagino que, com Isaac, li van preguntar al Senyor: «Portem pa, vi, aigua i herbes, però, on la víctima?» I continuo imaginant que, com Abraham, va contestar: «Déu proveirà, amics.»

Qualsevol que fos l'origen del vi, no s'assemblava gens als nostres vins transparents i equilibrats. No era costum ni ensofrar-los periòdicament, ni filtrar-los. Era una mica espès i una mica agre, la qual cosa recomanava afegir-li una mica d'aigua, com per tradició continuem fent amb el que celebrem missa. El vi, de millor o pitjor qualitat, no faltava mai a taula.

El pa tampoc no faltava mai en qualsevol àpat. El que era habitual era el d'ordi, només durant el Sàbat, o les festes, es feia amb farina de blat. Els pobres menjaven el d'ordi o el d'espelta (sí, aquest que actualment està de moda, però que aleshores es considerava de baixa qualitat). S'hi afegia llevat. Una mica de massa de l'elaboració anterior, que no s'havia posat al forn. El pa resultat era esponjós, agradable i tou. Les concepcions antigues, però, consideraven que el llevat era una substància agre que corrompia la massa, per això a la Gran Festa, actualització ritual de l'Èxode, es menjava pa àzim. Com era el de la primera eucaristia? No ho podem assegurar amb certesa.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Dues distorsions mediàtiques sobre el Papa

La renúncia de Benet XVI va omplir la Capella Sixtina de cardenals i la ciutat de Roma amb més de cinc mil periodistes. Els focus mediàtics permeten conèixer coses que ignoràriem, però no estan exempts de riscos evidents. Em concentro en dos, que s'han aguditzat després de l'elecció del papa Francesc. Les previsions de les agències d'informació i de les cases d'apostes han mostrat un ull clínic escàs. L'especificitat del Vaticà trenca molts motlles. No serveix aplicar-li criteris que són vàlids en altres camps.

Primer, la informació, el periodisme, necessita titulars. Es va penjar l'etiqueta de conservador a Benet XVI i, en sis-cents anys, és el primer Papa que no conserva el càrrec. Renuncia. Per al nou Bisbe de Roma, els adjectius i les etiquetes estaven preparats: conservador, moderat, progressista... Llatinoamericà estava a la reserva. Jesuïta, impensable. El papa Francesc... què és? Conservador en la moral i progressista en l'àmbit social? Pot ser que un cardenal experimenti un canvi significat quan és elegit Papa? El titular té un encert, resumeix; però el seu risc és caure en la simplicitat. La realitat, sovint, és complexa. El titular suposa la pèrdua de la complexitat.

«En el model de Jesús, els emporis mediàtics es perden (i ens perden)»

Segon, els focus mediàtics es concentren a la cúspide de la piràmide. Sempre. En l'àmbit del futbol, només existeixen Messi, Ronaldo i Neymar. La resta és ignorada. Quan els periodistes parlen de l'Església, la redueixen a la jerarquia més alta (el Papa i el Vaticà). Els temes que atrauen, el sexe i les in-

trigues del poder, serveixen per alimentar les tendències paranoiques d'àmplies capes de la població. Concentrar-se en el fragment segresta la totalitat. L'Església també són els catequistes, les famílies cristianes, els voluntaris de Càritas, els universitaris que porten revisió de vida, els treballadors que s'esforcen per millorar la societat, els testimonis en ambients difícils... El problema és que substituïm la visió evangèlica per la visió mediàtica. Aquesta visió s'alimenta del model eclesial que tenien els apòstols camí de Cafarnaüm. Discutien entre ells sobre qui era el més important. La piràmide. Arribar al cim. Estar per sobre dels altres. La proposta de Jesús, com a alternativa a la lluita de poder, és el cercle. Es posa enmig seu amb un infant, símbol de les persones sense drets, marginades, pobres. Aquest és el model de la comunitat que impulsa Jesús. En aquest model, els emporis mediàtics es perden (i ens perden), però és el model evangèlic. Estar atent al Papa és important, però al centre hi ha d'haver Jesucrist amb els pobres. En comptes d'identificar-nos amb les propostes evangèliques, ens deixem endur pels relats de la premsa, la ràdio i la televisió. Cal lluitar pel pensament propi.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Avui he vist Déu

Amb aquest convenciment he sortit avui de la presó. Perquè realment he vist el rostre humà d'un Déu Pare que s'acosta als més febles, pobres i desfavorits de la societat. Moments com els que he viscut aquest matí em fan entendre millor aquell fragment de l'Evangeli de Mateu en el qual s'identifica amb els presos: «Era a la presó i em visitàreu.»

La meva trobada amb Ell ha tingut tres estacions. La primera ha estat inesperada. Un noi, amb qui fa temps que compartim estones de xer-

«L'amor compassiu de Déu no té límits»

rada, avui m'ha dit per primera vegada que, des de fa uns dies, ell, que no sap pregar i ni tan sols recorda el Parenostre, parla molt amb Déu i això li dóna una pau que no havia conegut mai. Fins i tot comença a sentir-se perdonat

per Déu. L'abraçada que avui ens hem fet ha tingut un sentit diferent. La segona ha estat una conversa que ningú no es pot imaginar dins d'una presó, si no es coneix l'amor compassiu de Déu que no té els límits que posem els humans. He anat a tallers a veure un altre amic que només puc visitar aprofitant un moment de descans en la seva tasca. I, com que el treball és de preufetaire, no vull destorbar-lo, perquè com més peces fa, més diners pot enviar a la seva família, l'única preocupació que té. Sempre reconeix que està pagant justament per la seva caiguda i que vol aprofitar el temps de condemna per al seu creixement espiritual. És evangèlic i coneix la Paraula de Déu exhaustivament. Però, no amb un coneixement teòric o acadèmic. La fa vida i, amb la seva conducta, s'ha guanyat el respecte i l'estimació dels companys. Avui m'ha confessat que, sense l'hora de pregària que fa cada dia, seria impossible tenir el goig i la pau que té enmig d'una vida a la presó. Quan li he preguntat a quina hora ho fa, coneixent la falta d'intimitat amb què viuen, m'ha deixat bocabadada: «Bé, he trobat un temps meravellós en el qual ningú no em molesta i puc gaudir de Déu com mai a la vida ho havia fet: em poso el despertador a les quatre de la matinada i prego durant una hora. A les cinc me'n torno al llit i dormo fins que ens desperten. És un moment privilegiat que em dóna força per viure bé durant tot el dia.»

Quan sortia del taller del meu amic, pel passadís que dóna als altres tallers, sento la veu d'un noi que em crida: «Germana, que Déu la beneeixi.» M'hi acosto i em dóna un paperet amb una cita bíblica de Proverbis 19,17: «Qui es compadeix del pobre presta al Senyor i ell li retornarà el préstec.» M'hi he acostat per fer-li una abraçada i m'ha dit que és evangèlic, però que estimava els catòlics. «Tant se val, li he respost, som cristians, som del Crist.»

Zoom

Eduard Brufau

La crisi financera xipriota ha demostrat que els estalvis dels ciutadans no estan tan assegurats com la Unió Europea ens havia promès. Enmig de la incertesa el primat ortodox de Xipre, Crisòstom II, ha ofert els béns de l'Església per pagar part del deute i s'ha posat d'aquesta manera al costat del poble. Un gest que l'honora.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H. AL DIA

Informeu-vos-en al telèfon: **934 092 810**
Fax: 934 092 775 -
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catalunyacristiana.cat

Des del monestir

És viu!

Aquest és el crit que els deixebles de Jesús van escampar per tot arreu un cop van descobrir que el seu Mestre, aquell a qui havien seguit, admirat i estimat, a qui havien vist crucificat, estava realment viu, havia ressuscitat i estava present enmig d'ells, d'una manera nova i diferent, però real i per sempre.

Aquell a qui havien acompanyat pels camins de Galilea, a partir d'ara, els acompanyaria a ells en el seu propi camí: en el camí de l'anunci joios de l'evangeli.

El goig de la trobada amb Jesús Vivent va ser immens i indescriptible, i aquesta experiència, la certesa de la Resurrecció de Jesús, va ser la força i l'impuls per llançar-se a escampar aques-

ta bona nova per tot el món: «És viu!»

Aquesta realitat és la que cadascun de nosaltres estem cridats a viure en l'esclatant celebració de la Pasqua.

Segur que hem recorregut el camí de la Quaresma amb una voluntat sincera de canvi i de renovació. Això ens ha preparat per viure intensament la Pasqua, per acollir amb obertura la persona de Jesús, que vol irrompre en la nostra vida perquè tinguem la seguretat que està sempre al nostre costat, que fa camí amb nosaltres, que és Algú Vivent que comparteix la nostra pròpia existència i que sempre ens està oferint

el seu amor i la seva amistat.

Aquesta és la gran realitat que som convidats a contemplar durant tot el temps pasqual per tal que arrel·li en nosaltres i perquè Jesucrist sigui important de veritat en la nostra vida.

Si el temps de Quaresma ha durat quaranta dies, durant el temps pasqual se'ns n'ofereixen cinquanta, és una altra etapa del camí on som convidats a aprofundir en aquest Misteri, a obrir-nos a la llum, a la joia, a la pau, a la certesa que Jesús realment viu.

Que, com els deixebles, aquesta seguretat ens faci exultar d'alegria i ens ajudi a escampar per tot arreu el que és el centre i el nucli de la nostra fe. A tots i a totes, una joiosa Pasqua!

Teresa Pujal
Clarissa de Reus

La sal de la terra

Repensant la nostra existència

El món està mal distribuït. Unes persones tot just tenim temps per descansar de la molta feina i activitats, i d'altres tenen tot el temps lliure. Hem pensat què fem del nostre temps? Quin sentit té la nostra vida? En què ens escarressem, què ens preocupa?

Si la vida ens la deixem viure pels altres i perdem la pau interior per coses externes poc substancials és difícil viure-la de manera feliç. Sabem que la plenitud de la felicitat no la tindrem en aquest món, però ens hi podem acostar, podem viure els moments bons i dolents de manera més relativa, que no ens afecti tant i ens faci perdre l'humor, que en ell mateix és ja font de salut.

El X Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana de Perpinyà de l'any 1977 (va tenir

lloc a l'Estat francès perquè estava prohibit al Principat) va definir la salut com la manera de viure autònoma, solidària i joiosa, un ben-ésser i no un perfecte benestar com ho va fer l'OMS l'any 1948, motiu pel qual es medicalitza massa la salut i que les multinacionals se n'aprofiten. Estar trist per la mort d'un ésser estimat no és depressió ni estar malalt —el contrari sí que ho seria—. Per contra, en tota malaltia hi ha una part nostra saludable, que podem viure fins la mort (és valorar la part plena del vas i no sols la buida). Veure les coses per la part positiva i ser responsables de la nostra salut i la dels altres i la del planeta és una responsabilitat, és el que el nou papa Francesc ens demana ja des del

dia de la seva primera missa pública: que responguem a la confiança que Déu ens ha donat custodiant la creació, les persones, especialment les més dèbils. Que tinguem sempre Jesús com a referent i siguem sensibles. El veritable poder el dóna el servei.

Els que tenim poc temps hem de pensar si el perdem en coses secundàries i oblidem l'essencial, i els que tenen molt de temps han de pensar què poden fer amb ell per ajudar els altres, per ser testimonis, referents en aquest món tan necessitat, especialment d'amor i servei. Sols així aconseguirem una vida plena, amb pau interior, amb prou grau de felicitat que mereixi ser viscuda i no ens calgui, si no estem veritablement malalts, anar a buscar medicines que ens donin una falsa sensació passatgera de felicitat.

Joan Viñas
Membre numerari de la
Reial Acadèmia de
Medicina de Catalunya

Mirada al món

On va néixer Jesús? (i 2)

Continuem avui el tema del lloc on va néixer Jesús. En la primera part vàiem el que ens diuen els evangelis de Mateu i de Lluc, tots dos afirmant que el lloc del naixement era Betlem de Judea. Lluc ens parla d'una «menjadora» i per això el lloc del naixement era un establiment.

A l'afirmació dels evangelis, afegíem el primer testimoni de la tradició cristiana, ja de la primera part del segle II, sant Justí, que era de Flàvia Neapolis (l'actual Nablús, Palestina) i que segurament coneixia bé el lloc. Justí afegeix que era una cova, fora del poble de Betlem. Detalls que l'arqueologia i un estudi acurat del lloc demostren ben clarament.

6) També en el segle II, apareixen els evangelis apòcrifs que no fan sinó confirmar el que Justí havia dit. I, cronològicament, en els segles següents, continuen les afirmacions de nombrosos testimonis sobre el lloc del naixement de Jesús,

que testimonien sempre el mateix lloc i les mateixes característiques. 7) Al segle III tenim la descripció d'Orígenes, el gran mestre de Cesarea de Palestina, que coneixia perfectament molts dels llocs evangèlics de Terra Santa. Segons diu ell mateix, va veure el bosc sagrat (pagà) sobre el terreny i a sota li van indicar la cova on, embolcallat amb faixes, Jesús havia estat ajagut. Els mateixos pagans deien que tots sabien que en aquesta cova havia nascut Jesús, que els cristians veneraven. «A Betlem es mostra la cova on va néixer i, en ella, la menjadora en la qual Jesús va ser embolcallat amb bolquers» (*Contra Celsum*, llibre I, capítol 51, any 248).

8) En la primera part del segle IV tenim un testimoni excepcional: la gran basílica que l'emperador Constantí va fer edificar al lloc exacte del

naixement, essent la cova el punt que va orientar l'eix de la basílica. Eusebi, bisbe de Cesarea, gran amic de Constantí i historiador, va escriure: «La pietat de Constantí i de la seva mare Helena va reconsagrar el bressol del Redemptor i va fixar per a les generacions futures el mai apagat record de la cova de la Nativitat amb l'erecció d'una esplèndida basílica, duta a terme ja el 333» (*De laudibus Constantini*).

9) Poc després, Ciril, bisbe de Jerusalem, recordava: «Fins fa poc, aquest lloc estava cobert d'arbres» (referint-se al bosc sagrat d'Adonis).

10) Per últim, a finals del segle IV, sant Jeroni, que vivia a Betlem, escrivia, tot lamentant el fet: «Oh, si em fos donat de veure aquella menjadora on va ser deposat el Senyor! Actualment, com per a honorar el Crist, hem tret la menjadora d'argila i n'hem posat, al seu lloc, una de plata...» (*Homilia sobre Betlem*).

Joan Maria Vernet
Salesià des de
Jerusalem

Ara fa 75 anys

El 17 de març del 1938, Barcelona sofria la segona setmana tràgica de la seva història. La mort davallava del cel i planava damunt la ciutat entre un bany de sang. L'aviació italiana bombardejava la capital catalana insistentment, amb el temps just d'anar a Mallorca a cercar més metralla. El desastre tenia tanta magnitud que l'Hospital Clínic va haver de tancar les portes. El caos era impressionant, piles de cadàvers i agonitzants que eren tants que no hi havia lloc on posar-los. Als difunts, a la fi, els van arrencar al passadís subterrani de la facultat.

I allí al darrere hi havia el meu pare, un brillant metge de 36 anys. Jo, a la meua edat, no havia vist mai tanta mort. Homes, dones, criatures, molts d'ells despullats del tot i també uns cubells d'escombraries plenes de vísceres i bocins de carn humana. Un es pregunta: on era Déu aquells dies? Aquella tràgica setmana de març, als meus 14 anys, el meu cor de nen va deixar de ser-ho. Assassinats per res! Estan presents en el meu pensament!

ARTUR CASTANY

Assessor del programa
«Tot Sardana» de Ràdio Estel
Barcelona

L'oració dels joves

És el vespre. En una capella hi ha el Santíssim exposat. Una trentena de joves i un sacerdot, també jove, adoren Jesús. Temps llarg de silenci. A estones, acords de guitarra i música suau, cants fervorosos... Regna la pau, l'harmonia, la joia, l'amor... Jesús hi és present. Hi és a l'Eucaristia. Hi és enmig d'aquests cors joves que estimen, que fan el bé, que estan contents. És un signe dels nostres temps.

Els joves saben valorar el silenci, les estones de pregària, l'adoració

No tot va malament

Per commemorar el dia de Sant Ignasi, a l'església de Casp, un jesuïta basc molt jove i preparat, amb molta fe en Jesús i la Mare de Déu, va impartir una conferència sobre l'esperança. Esperança per millorar el món dels pobres i de la seva destrucció natural. Ens va presentar la pobresa i les marginacions de forma real arreu del món: els emigrants perseguits al desert del sud dels Estats Units i des de l'estret de Gibraltar, la situació brutal que es viu al Congo per l'explotació descontrolada de la mineria, el consumisme mundial iniciat per Europa i els Estats Units, al qual ara s'hi apunten la Xina i l'Índia, malmetent el medi ambient... Des d'una perspectiva cristiana, amb l'esperança, fe i il·lusió amb què el pare va rebre el fill pròdig, tothom, cristians i homes de bona voluntat, podem col·laborar a reduir la pobresa, les injustícies i els maltractaments, aollint, pregant, estimant i participant en el canvi de les estructures. En sortir, vam conèixer l'elecció del nou Papa, persona molt propera, senzill i jesuïta. Crec que hem tingut molta sort. No perdem l'esperança, que tot es pot millorar si hi posem ganes, pregària, acció i fe.

GENÍS DE TERA DOMÈNECH
Barcelona

a Jesús Eucaristia. Donem gràcies a Déu per aquests joves que saben escoltar-lo, mirar-lo, estimar-lo... i fer-li companyia. I demanem que molts altres, que van sense nord per la vida, trobin una mà amiga que els condueixi vers Jesús. I siguem també nosaltres adoradors, adorem Jesús Eucaristia, deixem-nos estimar per Ell i irradiem amb joia al nostre món tan famolenc el seu immens Amor.

NÚRIA VIÑOLAS
Cornellà de Llobregat

Pregària

Pare, doneu-me fam i set del vostre amor, de la vostra vida, de la vostra gràcia. Pare, que pugui sentir la necessitat de Vós, que us busqui i us trobi, que us estimi cada dia més i més. Pare, perdoneu-me!

CLAUDINA LLOPIS ÁVILA
Reus

Treballar per millorar

Assistir a un congrés m'ha permès passar uns dies alliberada de notícies polítiques. Llegir els titulars d'avui em ratifica que no m'he perdut gens i hi he guanyat molt. He treballat amb col·legues motivats que tenen ganes d'aprendre, de fer una bona tasca i de contribuir a una millora social i familiar. L'objectiu i les metes han resultat engrescadors. M'admira l'ingent nombre de professionals competents que ens envolten. Per què deu ser que els menys vàlids són els que acaben regint les nostres destinacions? En tot cas, ens en podem sortir, entre tots podem contribuir a una millora. Tenim la responsabilitat de fer alguna cosa positiva. Com deia Plutarc: «L'omissió del bé no és menys reprehensible que l'omissió del mal.»

PILAR CRESPO ÁLVAREZ
Tarragona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Bisbe de Roma

M'ha sorprès que el nou papa Francesc es presentés simplement com a «Bisbe de Roma» i no pas com a Papa de tota l'Església. Com s'entén, això? També li he de dir que no acabo d'entendre que un Papa, un bisbe o un sacerdot puguin dimitir. No han rebut per sempre el ministeri?

Jo recordo que quan el papa Benet XVI es va presentar per primera vegada en públic un cop escollit, també es va referir al ministeri que li havia estat encomanat com a Bisbe de Roma. De fet, el Papa és el Bisbe de Roma i Successor de l'apòstol Pere. Com a tal forma part del col·legi episcopal i n'és el cap, però sempre en el conjunt dels successors dels Apòstols. El Catecisme de l'Església catòlica ens ho recorda: «Crist, quan instituï els Dotze, els va constituir a manera de col·legi o grup permanent, al davant del qual va posar Pere, triat d'entre ells mateixos. Així com, per disposició del Senyor, sant Pere i els altres apòstols formen un sol col·legi apostòlic, de semblant manera el Romà Pontífex, Successor de Pere, i els bisbes, successors dels apòstols, es troben units ells amb ells.» El papa Francesc, no ho dubti, té consciència ben clara del seu ministeri petrí, segons el qual l'Església de Roma presideix totes les altres en la caritat.

En la seva homilia d'inici del ministeri com a Successor de Pere, el Sant Pare ha parlat d'un «poder» rebut de Crist i que consisteix en un «servei» a favor de tot el Poble de Déu. Quin és aquest servei? Tornem a escoltar el Catecisme: «El Papa, bisbe de Roma i successor de sant Pere, és el principi perpetu i el fonament visible de la unitat, tant dels bisbes com de la multitud dels fidels.» La comunió amb el Successor de Pere assegura a totes les Esglésies la comunió amb l'Església universal. Pere ha rebut l'encàrrec del Senyor de confirmar en la fe tots els seus germans. Per tant, el Papa, referint-se a ell mateix com a Bisbe de Roma, expressa el més essencial del seu ministeri. Els bisbes de les diferents diòcesis no són simples delegats del Papa. Com a successors dels apòstols pasturen amb autoritat pròpia el ramat que els ha estat confiat i són també sol·lícits amb el successor de Pere del bé de totes les Esglésies. Ens diu el Catecisme: «Cada un dels bisbes, per la seva banda, és el principi i el fonament de la unitat en la seva Església particular.» Finalment, tot ministeri en l'Església té raó de servei i mai no és una propietat o prerrogativa personal absoluta. Quan un fidel que ha rebut un ministeri no està capacit per exercir-lo, el més normal i raonable és que aquell servei necessari en l'Església sigui exercit per un subjecte capacitat. Això no obsta que el sagrament de l'orde romanguí en aquell que l'ha rebut.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 -
25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Amb bon humor...

Vetlla de pregària amb música (I)

Oriol Romani
Músic

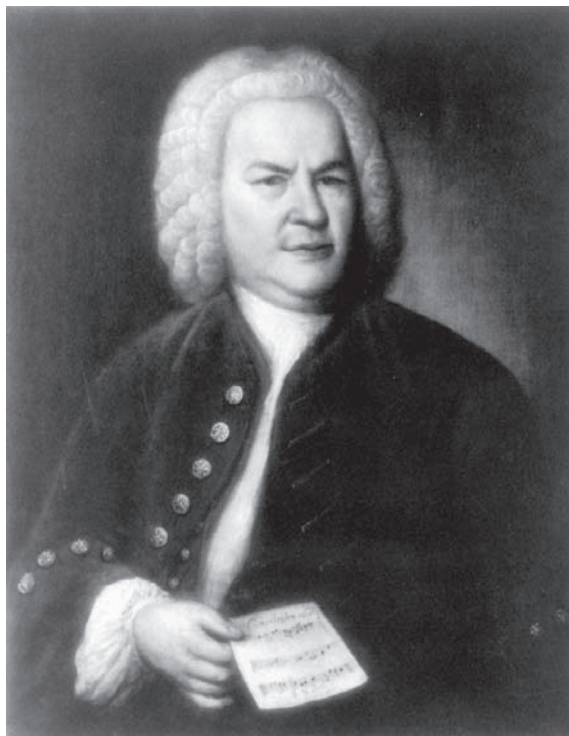
Després d'haver estat dues vegades al monestir de monges benedictines de Sant Benet de Montserrat escoltant música religiosa interpretada per un grup en què cantava la meva dona, el 2011 vaig anar-hi a fer un concert titulat *Meditacions*, i, al cap d'un any, un altre de semblant titulat *El silenci*. L'últim dia del 2012 vaig pujar amb la meva dona al monestir a celebrar-hi el cap d'any i, ella cantant i jo tocant el clarinet, vam col·laborar en la vetlla de pregària que s'hi fa abans de la mitjanit. Durant la vetlla i just després de la vetlla vaig tenir algunes vivències que per a mi van ser força extraordinàries i que he sentit la necessitat d'explicar per escrit per veure-les millor i meditar-les jo mateix i per si altra gent hi pot trobar alguna cosa de profit.

Vam preparar a corre-cuita la nostra col·laboració musical perquè fins dos dies abans no vam saber que a l'hostatgeria hi havia lloc per a nosaltres. Havíem quedat amb les organitzadores que la celebració de la vetlla s'iniciaria amb música per a clarinet sol, i vaig decidir tocar Bach. Em semblava que podia anar bé una música per ajudar a recollir-nos, però ignorava quins eren concretament el contingut de les lectures i el to que es volia donar a la celebració, i no sabia si demanar a la música que subratllés, per exemple, el sentiment d'agraïment per l'any que acabava i el que començaria, o potser l'anhel de bondat, pau i estimació en començar el nou any.

Hi ha músiques de Bach que, sense deixar de ser autèntiques i plenes de sentit, poden recollir i expressar un ambient afirmatiu i exultant, fins i tot exaltat o triomfal, o bé un

ambient més recollit d'escolta, de meravellament o d'expectació, o també un ambient d'humilitat, de petició o d'ofrena. A vegades la interpretació d'aquestes músiques pot decantar-se més per un d'aquests camins sense que s'hi eliminin del tot alguns ressons del que sonaria si s'hagués optat per un altre dels camins possibles. Així mateix, la música de Bach pot parlar de grandesa o de petitesse, i sovint sembla que expressi alhora tots dos sentiments: pot haver-hi la grandesa del Creador i del seu amor per la humanitat, i pot haver-hi la petitesse de l'home unida al seu anhel per acostar-se al Creador, o unida a l'agraïment perquè el Creador se'ns ha acostat i és entre nosaltres convidant-nos a estimar i viure amb més plenitud.

Com a oient i com a intèrpret sovint he experimentat o he intuït que la música de Bach admet aquesta riquesa de possibilitats i, en haver de començar la celebració, encara que tingués present que hi havia molts camins possibles, el cert és que no sabia per quin tirar. Fins que a l'últim em va venir una inspiració: calia una música que fos un bon acompanyament per a la germana Nati —que, segons ens havia dit la germana Concepció en començar el sopar, estava molt malalta des de feia temps, i se n'havia posat més, i era ben possible que es morís aquella mateixa nit—. I, sense saber si ho sentiria o no, em vaig trobar que tocava com si ella fos entre nosaltres. Tenia present la Nati i la manera com l'acompanyaven les seves germanes, i la música va anar prenent un caire

«La música de Bach pot parlar de grandesa o de petitesse, i sovint sembla que expressi alhora tots dos sentiments»

suau, profund i d'un amor sol·lícit i joïós que, a mesura que l'anava sentint, a mi mateix em sorprenia i em meravellava.

Al cap d'unes quantes lectures intercalades amb cançons, amb el clarinet havia de fer música que ens dugués cap a una estona de silenci. Havia escollit dues melodies tradicionals catalanes i imaginava de quina manera podrien ajudar a entrar en

el silenci, però no sabia gaire com podrien lligar amb el que les havia precedit —textos i cançons referits als qui se senten pobres i cansats i a l'alegria que els omple quan els arriba una notícia esperançadora i se senten benaurats—. Em semblava que la música que havia escollit no hi desentonaria, però tampoc no veia clar com hi lligaria, i finalment em vaig posar a tocar-la confiant que, més o menys, d'una manera o d'una altra, ja es trobarien.

Les dues melodies —una cançó de bressol seguida d'una nadala tranquil·la— podien respirar enyorança i melangia, però em vaig decantar més per donar-los un aire de pau i alegria interior. I mentre les anava tocant i notava només que, en la seva senzillesa, eren molt boniques, em van venir al cap unes paraules que havia sentit i oblidat feia molts anys, «com si amb cada frase i cada so donessis tot el que ets», i em va semblar que me les deien de nou a cau d'orella en aquell moment i que era un bon moment per deixar-me endur per elles. Realment no em costava deixar que es fessin realitat: jo només havia de ser allà i acompanyar que allò passés.

Al mateix temps, o potser al cap d'una estona, també em vaig trobar que em sentia identificat amb l'ànima dels pastors davant del naixement, i tenint la sensació que la música expressava el que ells sentien. Que potser no n'hi havia, de pastors, al pessebre auster muntat amb unes ceràmiques i una mica de verd vora l'altar? Els pastors érem tots nosaltres, fent mitja rotllana al voltant del pessebre i l'altar, assegudes i asseguts per terra damunt de les catifes o als bancs de fusta, en una penombra on unes espelmes feien una llum humil, encoratjadora i esperançadora, i en un silenci on una melodia senzilla anava expressant agraïment, meravellament, tendresa, pau i alegria.

Homenatge al sacerdot P. Josep M. Vilaseca

Leonard del Rio i Campmajó

Ple total i gent dreta a l'auditori de la Biblioteca Central d'Igualada en la vetllada literària i musical dedicada recentment al P. Josep M. Vilaseca, organitzada per la Coral de Santa Maria d'Igualada. Es commemorava el 182è aniversari del naixement de l'apòstol igualadí, fundador a Mèxic de la Companyia de Missioners Josefins i de les Germanes Josefines.

El president de la coral va obrir la sessió i va explicar que l'acte s'havia organitzat a suggeriment de la publicista anoienca Carolina Riba Gabarró. Va qualificar Carolina Riba com «l'anoienca que més ha treballat per difondre la vida i obra del nostre compatriota». Després d'agrair la presència dels assistents, va cedir la paraula a la directora de la Biblioteca Central, Montse Lobato. Aquesta va remarcar la disposició de la BCI com

a eina al servei de la cultura.

Per malaltia no hi va poder assistir el P. Miguel Guillén, que havia d'introduir l'acte i sintetitzar la vida de Josep M. Vilaseca. Ho féu la mateixa Carolina Riba, que va exposar l'esmentada biografia sobre unes vinyetes en còmic de l'artista mexicà José M. Cardoso. Tot seguit, el P. Milton Antonio Pin, josefí, va interpretar a la guitarra una composició pròpia dedicada al seu fundador. Després Carolina Riba va desenvolupar la conferència *L'obra del P. Vilaseca present en el segle XXI. Els camins de la providència* i la va il·lustrar amb fotografies i dibuixos. La coral organitzadora de l'acte va obsequiar la conferència i l'intèrpret amb sengles regals entre els aplaudiments d'un públic que va sortir complagut de la vetllada. Per acabar, la Coral de Santa Maria, dirigida per Coni Torrents i amb l'acompanyament al

Joan Talavera

teclat d'Isidre Solé, va oferir un breu concert de cinc cançons religioses i va acabar amb la interpretació de

l'Himno al P. Vilaseca. Entre el repertori hi va figurar el *Credo Domine*, de *l'Himne de la fe*.

Paraula i vida

Pasqua de Crist, Pasqua de l'Església

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe
de Barcelona

Els cristians hem de professar amb goig la nostra fe. Sempre, però especialment en aquesta festa de Pasqua, la festa de les festes, la principal i primera festa cristiana de tot l'any. Els nostres germans d'Orient expressen aquesta fe i aquesta joia amb la salutació tradicional: «Crist ha ressuscitat»; a la qual segueix la resposta: «Veritablement ha ressuscitat.»

Aquesta joia pasqual estem cridats a viure-la, de manera especial en aquest any de la fe, en Església. Perquè si l'Església és el signe eficaç de Jesucrist —el Vaticà II la contempla com el *sagrament de Crist*— la Pasqua de Crist és també la Pasqua de l'Església, en l'Esperit Sant.

La professió de fe, que fem amb una solemnitat especial en la Vetlla Pasqual i en la missa de la solemnitat d'avui, conté un tercer article corresponent a l'Esperit Sant: «Crec en l'Esperit Sant,

la Santa Mare Església catòlica, la comunió dels sants; la remissió dels pecats; la resurrecció de la carn, i la vida perdurable».

Les dues afirmacions darreres descriuen especialment els fruits de la Pasqua de Crist i de la presència de l'Esperit Sant en l'Església, comunitat visible dels qui creuen en Crist, el «primogènit de la nova creació», el «primogènit entre molts germans». Ressuscitat per la força de l'Esperit Sant, Jesucrist és la primícia del món definitiu. D'aquesta manera, el Credo relaciona les missions corresponents del Pare com a «creador del cel i de la terra»; del Fill, «Jesús nat de la Verge Maria», com a mediador sobretot per la seva mort i resurrecció d'entre els morts; i de l'Esperit Sant, «vivent en l'Església», com a principi de

vida i de resurrecció definitiva. Per això, l'Església és un poble aplegat en la unitat del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant.

En aquest clima de Pasqua, estem cridats a valorar molt l'anomenada *eclesialitat de la fe*. La mateixa professió de fe és un acte personal i al mateix temps comunitari. Com afirma el Catecisme de l'Església catòlica, podem dir *crec* i *creiem*, ja sigui la fe de l'Església professada personalment per cada cristià en el moment del baptisme, ja sigui la fe de l'Església proclamada pel Sant Pare i els bisbes en moments especials o, més generalment, per l'assemblea litúrgica dels creients. Creiem en Església, perquè ella és la nostra Mare, que respon a Déu amb la seva fe i ens ensenya a dir: jo crec; i també: nosaltres creiem. Desitjo a tothom una santa i joiosa Pasqua de resurrecció.

Als quatre vents

Una festa que no tindrà fi

Algunes vegades s'ha utilitzat la vida del cuc de seda, una eruga que es transforma en una cosa tan diferent com una papallona, per buscar una aproximació al que serà la resurrecció dels cossos. Molts n'hem fet l'experiència, segurament de petits. En una caixa de cartró posàvem cucs de seda i unes fulles de morera, el seu aliment preferit, i n'observàvem el creixement i evolució. Hi havia un moment en què semblava que els cucs morien, es quedaven quietos i només observant atentament vèiem que, segregant un fil enganxós i donant voltes sobre ells mateixos, anaven fabricant al voltant dels seus cossos una estructura oval envoltant. Seria la crisàlide de la qual, oh sorpresa!, al cap d'uns dies sorgiria una papallona, amb ales i capacitat de volar.

Només és una metàfora, però serveix per explicar que la nostra vida futura, després de l'actual, serà continuació de la mateixa, però alhora molt diferent. Els cossos gloriosos no sabem com seran, el que sabem és que no seran materials, no ocuparan un espai, ni estaran sotmesos a les

lleis físiques de l'univers. I podem pensar que és només una forma d'entendre'ns entre nosaltres quan parlem de «dalt» en contraposició de baix, i d'anar a l'«altre costat» quan ens referim a una realitat diferent i que ens sobrepassa. Des de totes les èpoques l'home s'ha preguntat pel sentit de la seva vida i pel futur de la seva existència. La resposta cristiana la va expressar el cardenal Newman dient: «Tot cristià mitjanament informat coneix la diferència entre la nostra religió i el paganisme. A qualsevol a qui li preguntin què guanyem amb l'Evangeli, respondrà de seguida que n'hem obtingut el coneixement de la nostra immortalitat, és a dir, que tenim ànimes destinades a viure per sempre.»

En el paganisme o en les religions primitives es donaven explicacions diverses en tractar de treure el cap més enllà de la frontera de la mort: des de l'abisme del no-res a la reencarnació, en altres persones o en animals, passant per teories

cosmològiques. Jesucrist ens revela l'amor de Déu i amb la seva mort i resurrecció és primícia dels qui farem aquest mateix recorregut: mort i resurrecció a la vida eterna, que consistirà a estar amb Déu, d'una manera inefable i per sempre. Hem estat creats per un amor infinit per gaudir infinitament d'aquest amor.

En aquesta festa de Pasqua de Resurrecció us convido a contemplar aquest misteri lluminós de la nostra fe. Crist ressuscitat se'ns mostra com ho va fer al seu dia als Apòstols, als deixebles d'Emmaús, als quals va omplir d'esperança compartint amb ells el camí i un dinar. Aquesta mateixa experiència és la que revivim la comunitat de fidels quan celebrem la missa dominical i reconeixem en la «fracció del pa» el qui és «l'autor de la vida». Que valorem com mereix una assistència activa a la missa dels diumenges, que hi anem en família sempre que sigui possible, i que gaudim junts, amb les disposicions prèvies necessàries, de l'alegria de rebre el cos de Crist com a penyora de la vida eterna.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona
i Primat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

ELS SALESIANS SANT VICENÇ DELS HORTS PARTICIPEN

Una cursa contra la p

Rosa María Jané Chueca

Intermón Oxfam Trailwalker és un repte esportiu que consisteix en una cursa per equips contra la pobresa i la injustícia el proper 20 d'abril. 100 kilòmetres en 32 hores amb equips de quatre persones que han de començar i acabar junts. Aquest és el repte. Cada equip es compromet a aconseguir com a mínim 1.500 euros que Intermón Oxfam dedica a la cooperació, acció humanitària, comerç just i sensibilització. L'edició d'aquest any, amb la ruta Via Verda Pirineu-Costa Brava, se centra en el Sahel, on 18 milions de persones pateixen una greu crisi alimentària.

Jaume Bernadet, cap de Pastoral dels Salesians Sant Vicenç, ens explica que l'escola es va apuntar a aquest repte dins «del projecte de treballar l'educació en valors socials a l'escola». Núria Mollà, directora del centre salesià, confirma que «és tot un repte per a l'escola transmetre un projecte educatiu, materialitzat en els alumnes en el moment que vivim, especialment si parlem d'una escola amb 800 adolescents... cal fer un gran esforç per connectar-hi i transmetre'ls el que tens molt ben dissenyat pel que fa a projecte educatiu i molt clar com a escola. Exigeix un esforç enorme».

Cada any Salesians Sant Vicenç organitza una campanya de pastoral dedicada al Tercer o al Quart Món. Enguany tocava el Tercer Món i van pensar que la Trailwalker podia ser molt positiva per treballar aquest tema. «Córrer és una cosa que entre els nois està de certa moda, i a més hi vinculem professors que els són molt propers. Hem

buscat professors d'etapes diferents de l'escola. No ens és fàcil perquè és una "moguda" nova per a nosaltres», assegura Mollà, «però és una experiència molt bonica, tot i que arriscada...».

L'escola hi participa amb sis professors, quatre que corren (Néstor Martínez, Joan Pino, Cisco Peiró i Josep Fernández) i dos de suport. A més, comenta Núria Mollà, «hi ha un grup de professores que s'han ofert per córrer amb ells en els moments en què estiguin anímicament més baixos o cansats. És un equip de suport moral».

Tot el centre educatiu s'ha implicat en aquest apassionant projecte. Joan Pino ens explica que «nosaltres acceptem el repte. Estem avesats a l'esport, però no a les curses d'aquest tipus. Ha estat sobretot la causa solidària i per l'escola la que ens hi ha animat. El projecte és molt interessant i l'entrenament que necessitem és brutal. Però pot més l'escola i l'aspecte solidari, que és el que ens ha portat a assumir aquesta responsabilitat. També ens anima molt que a la cursa no es tracta de fer marques individuals, sinó que és un equip que surt junt i ha d'arribar junt».

Un missatge que cala

Núria Mollà està contenta per la resposta dels alumnes. «Crec», reflexiona, «que és la vegada que han entès més bé què és això del Tercer Món. Saben on és el Sahel, saben que hi ha un problema

«Com a grup, farem tot el possible pel repte solidari i per l'escola»

d'aigua, saben el que han de caminar les dones per aconseguir-la...». Els alumnes ja havien rebut informació sobre el projecte, però hi va haver un punt d'inflexió que va provocar que s'aboquessin completament amb la Trailwalker.

Va ser durant la festa de Sant Joan Bosco, pels volts del 31 de gener. L'escola va reproduir tres Trailwalkers. «Vam fer una simulació», explica la directora del centre, «100 voltes al pati en cent minuts. Com que són d'edats molt diferents, els vam organitzar en tres categories i els vam fer córrer simbòlicament amb una ampolla d'aigua sota el braç. Es van cansar moltíssim..., però crec que a partir d'aquella iniciativa es va començar a entendre què preteníem amb la campanya. El missatge ja l'havíem explicat, però fins que ells no

obresa i la injustícia

Cisco Peiró coincideix a assenyalar que «la veritat és que aquesta activitat ens va sorprendre força perquè s'hi van implicar molt i crec que en aquest moment es van adonar del que preteníem fer, que no és només una cursa, que al darrer hi ha alguna cosa. La darrera volta la vam fer tots plegats, i això va sortir dels mateixos alumnes. Com a

Núria Mollà reconeix que «el tema econòmic sempre és delicat. Si ja és difícil evangelitzar i comunicar determinats valors als alumnes i a les famílies, quan a més has de demanar diners és encara més complicat. La realitat del Tercer Món sempre els queda molt llunyana però aquesta vegada sembla que la moda que hem fet és tan gran que els

Ràdio Estel

espai de trobada, participació i diàleg

l'actualitat a
RadioEstel

Entrevistes, debats, tertúlies, informació d'última hora, i propostes de servei. Una línia de programació que es manté puntualment fins a la nit, a 2 de 8, quan ja és possible fer una anàlisi dels fets del dia amb l'ajuda de destacades personalitats del món polític, econòmic o cultural.

reflexió i
Valors

Al final del dia la proposta de Ràdio Estel es basa en la informació, la tertúlia i el debat sobre els valors que formen part del nostre ideari. La família, el món dels discapacitats, l'economia, les ONG, la salut i altres entitats de servei.

actualitat
Cultura
Església
Solidaritat
on line
Radioestel.cat
a la carta

la millor
Música

Durant moltes hores la programació de Ràdio Estel la configura una selecció musical que no es pot trobar enlloc més. Les millors versions d'alta cançó internacional anglosaxona alternen amb clàssics europeus d'altres idiomes, amb especial presència de temes cantats en català.

programes
Religiosos

Cada dia, en hores diverses i formats diferents, oferim a la nostra audiència programes de caire religiós: la Missa, el Rosari, la lectura de l'Evangeli, Laudes i Vespres entre d'altres. La presència de Montserrat, Solius i Vallbona de les Monges és molt visible, així com les transmissions des de la Sagrada Família i la Catedral de Barcelona.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERAL 1)

TEMPS DE QUARESMA

(SALTERI: SETMANA 2)

MARÇ

Comença el temps de Pasqua

31. DIUMENGE

Diumenge de Pasqua (S), *Blanc*. Lectures: Fets 10,34a.37-43 / Salm 117 / Colossencs 3,1-4 / Joan 20,1-9
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Amós; Benjamí, diaca i mr.

ABRIL

1. DILLUNS

Octava de Pasqua, *Blanc*. Lectures: 2,14.22b-33 / Salm 15 / Mt 28,8-15
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Hug, b.; Nuño Álvares Pereira, rel.; Teodora, mr.; Venanci, b. i mr.

2. DIMARTS

Octava de Pasqua, *Blanc*. Lectures: Fets 2,36-41 / Salm 32 / Joan 20,11-18
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Francesc

de Pàola, erm. i fund.; Maria Egipcíaca, penitent.

3. DIMECRES

Octava de Pasqua, *Blanc*. Lectures: Fets 3,1-10 / Salm 104 / Lluc 24,13-35
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, beata Guimar; Nicetas, ab.

4. DIJOUS

Octava de Pasqua, *Blanc*. Lectures: Fets 3,11-26 / Salm 8 / Lluc 24,35-48
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Benet de Palerm, rel.; Plató, ab.; Zòsim, ab.

5. DIVENDRES

Octava de Pasqua, *Blanc*. Lectures: Fets 4,1-12 / Salm 117 / Joan 21,1-14
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Emília, vg. i mr.; Maria-Crescència Höss, rel.; Vicent Ferrer, prev.

6. DISSABTE

Octava de Pasqua, *Blanc*. Lectures: Fets 4,13-21 / Salm 117 / Marc 16,9-15
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Guillem, ab.; Marcel·lí, mr.; beat Miquel Rua, prev.; Sixt I, p. i mr.

Lectures bíbliques

Diumenge de Pasqua

Lectura primera

Ac 10,34a.37-43

Després d'haver ressuscitat d'entre els morts, nosaltres hem menjat i hem begut amb ell

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En aquells dies, Pere prengué la paraula i digué: «Ja sabeu què ha passat darrerament per tot el país dels jueus, començant per la Galilea, després que Joan havia predicat a la gent que es fessin batejar. Parlo de Jesús de Natzaret. Ja sabeu com Déu el consagrà ungint-lo amb l'Esperit Sant i amb poder, com passà pertot arreu fent el bé i donant la salut a tots els qui estaven sota la dominació del diable, perquè Déu era amb ell. Nosaltres som testimonis de tot el que va fer en el país dels jueus i a Jerusalem. Després el mataren penjant-lo en un patíbul. Ara bé: Déu el ressuscità el tercer dia, i concedí que s'aparegués, no a tot el poble, sinó a uns testimonis que, des d'abans, Déu havia escollit, és a dir, a nosaltres, que hem menjat i hem begut amb ell després que ell hagué ressuscitat d'entre els morts. Ell ens ordenà que prediquéssim al poble assegurant que ell és el qui Déu ha destinat a ser jutge de vius i de morts. Tots els profetes donen testimoni a favor seu anunciant que tothom qui creu en ell rep el perdó dels pecats gràcies al seu nom.»

Salm responsorial

117

Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo, perdura eternament el seu amor.
Que respongui la casa d'Israel: perdura eternament el seu amor.

R. *Avui és el dia en què ha obrat el Senyor, alegrem-nos i celebrem-lo.*

La dreta del Senyor fa proeses, la dreta del Senyor em glorifica. No moriré, viuré encara, per contar les proeses del Senyor. **R.**

La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici. És el Senyor qui ho ha fet, i els nostres ulls se'n meravellen. **R.**

Lectura segona

Col 3,1-4

Cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses:

Germans, ja que heu ressuscitat juntament amb el Crist, cerqueu allò que és de dalt, on hi ha el Crist, assegut a la dreta de Déu; estimeu allò que és de dalt, no allò que és de la terra. Vosaltres vau morir, i la vostra vida està amagada en Déu juntament amb el Crist. Quan es manifestarà el Crist, que és la vostra vida, també vosaltres apareixereu amb ell plens de glòria.

Al·leluia

1 Co 5,7b-8a

Crist, el nostre anyell pasqual, ha estat immolat: celebrem en el Senyor la festa de Pasqua.

Evangelí

Jn 20,1-9

Havia de ressuscitar d'entre els morts

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

El diumenge Maria Magdalena se n'anà al sepulcre de matí, quan encara era fosc, i veié que la pedra

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Qui, doncs, farà rodolar la llosa?

Els quatre evangelis coincideixen que foren les dones els primers testimonis del primer anunci de la resurrecció de Jesús. En la Vetlla Pasqual llegim Lc 24,1-12. Com sempre, em fixaré en algunes variants del còdex Beza. Mentre portaven els perfums i ungüents que havien preparat i anaven cap al sepulcre, «raonaven entre elles: "¿Qui, doncs, farà rodolar la llosa?" En arribar, trobaren que la llosa ja havia estat feta rodolar de la tomba.» Anaven a embalsamar un cadàver i s'han trobat que la llosa que «a penes vint pogueren fer rodolar» i que pesava també sobre elles, havia deixat la tomba esbatanada. «De sobte dos barons se'ls presenten amb un vestit resplendent.» Són Moisès i Elies, els mateixos que s'aparegueren en l'escena de la transfiguració parlant de l'èxode que Jesús anava a completar a Jerusalem (9,30-31). Els tiren en cara: «¿Per què busqueu el qui és viu entre els morts?» Els dos barons recorden a les dones el que els va dir Jesús a Galilea: «Cal que el Fill de l'home sigui lliurat en mans dels homes, sigui crucificat i ressusciti el tercer dia.» En el projecte de Déu entraven de ple («cal») tant que el seu pla sobre el Messies d'Israel acabés amb un fiasco estrepitos, com que la seva mort no seria definitiva. «Elles recordaren les seves paraules», indicant Lluc que ara, sí, que ho han comprès i que, per tant, han fet l'experiència que Jesús havia ressuscitat. «Després se'n tornaren i anunciaren tot això als Onze i a tots els altres.» El projecte de Jesús sobre els Dotze, que havien de representar Israel, ha fracassat definitivament («els Onze»). Tres dones, «Maria, la Magdalena, Joana i Maria, la mare de Jaume», descriuen el grup femení alternatiu que des del principi (8,2) havien posat els seus béns al servei del grup de deixebles. «El fet és que aparegueren als ulls dels apòstols com un deliri aquestes paraules, i no les van creure.» Per arribar a creure, primer ens hem de treure la llosa que tots portem al damunt.

Glòria Monés

havia estat treta de l'entrada del sepulcre. Ella se'n va corrents a trobar Simó Pere i l'altre deixeble, aquell que Jesús estimava tant, i els diu: «S'han endut el Senyor fora del sepulcre i no sabem on l'han posat.» Llavors Pere, amb l'altre deixeble, sortí cap al sepulcre. Corrien tots dos junts, però l'altre deixeble s'avançà i arribà primer al sepulcre, s'ajupí per mirar dintre i veié aplanat el llençol d'amortallar, però no hi entrà. Darrere d'ell arribà Simó Pere, entrà al sepulcre i veié aplanat el llençol d'amortallar, però el mocador que li havien posat al cap no estava aplanat com el llençol, sinó lligat encara al mateix lloc.

Llavors entrà també l'altre deixeble que havia arribat primer al sepulcre, ho veié i cregué. Fins aquell moment encara no havien entès que, segons les Escriptures, Jesús havia de ressuscitar d'entre els morts.

«Conèixer i viure més profundament el misteri pasqual»

Pere Tena
Bisbe auxiliar emèrit
de Barcelona
peretenagarriga@gmail.com

«Els bisbes han de treballar constantment perquè els fidels, per l'Eucaristia, coneguin i visquin més profundament el misteri pasqual, de tal manera que formin un sol cos ben compacte en la unitat de la caritat de Crist» (decret *Christus Dominus* del Concili Vaticà II, n. 15). «Que (els qui es preparen per al ministeri) visquin el misteri pasqual de manera que sàpiguin fer-lo viure al poble que els serà confiat» (decret *Optatam totius* del Concili Vaticà II, n. 8).

Una dimensió teològica

En aquests dies de Pasqua, és bo recordar les dues recomanacions explícites del Concili Vaticà II sobre la importància de viure el misteri pasqual en la pròpia existència cristiana; els pastors, per examinar si compleixen el que els encarreguen, els fidels per examinar si acullen l'ensenyament, i tots, pastors i fidels, per donar gràcies a Déu que ens ha inserit, pel baptisme, en el misteri pasqual de Jesucrist (vegeu constitució *Sacrosanctum concilium* n. 6).

Per què, per referir-nos al misteri de la nostra salvació, diem «misteri pasqual»? Aquesta és una fórmula nascuda en la litúrgia cristiana, que té com a centre i culminació la festa de la Pasqua de Crist, és a dir, la celebració de la seva «hora de passar d'aquest món al Pare» (Joan 13,1). El misteri de Crist no s'explica per unes etapes successives, closes en si mateixes, sinó per un trànsit dinàmic que parteix de l'ofertament que fa Jesús

de la pròpia vida al Pare, i rep del Pare —també en la seva humanitat— la glòria que com a Fill etern tenia abans de crear el món. La seva mort és gloriosa per això, i el seu cos gloriós mostra les llagues de la creu. Això succeí en una Pasqua jueva, però Crist és el veritable anyell pasqual, que amb la seva sang preciosa ens ha rescatat. Això succeí una vegada per sempre, a Jerusalem, però el Crist està sempre en la mateixa actitud davant del Pare, i ha donat a la seva Església la realitat de la seva Pasqua, en l'Eucaristia, i en els altres sacraments. Un himne de la festa del Corpus canta la nova Pasqua que Crist ha instituit, superació de la Pasqua antiga, que ja ha passat. «*Phase vetus terminat.*»

El misteri de Crist apunta a la glorificació. Per això ressaltar la importància de la resurrecció és decisiu per comprendre'l i viure'l. Amb el benentès que el camí vers la glorificació és la mort. En els anuncis del que havia de succeir a Jerusalem, Jesús va fer notar sempre aquest itinerari. El càntic de Filipencs 2,11ss. és ben explícit: «S'abaixà fins a una mort de creu; per això Déu l'ha exalçat.»

Dimensió espiritual

La vida cristiana ha de tenir sempre com a principi fonamental que el Crist de la Pasqua s'apodera de nosaltres —ens dona la comunió amb ell, i per ell amb la Santa Trinitat— en el baptisme, ens segella amb l'Esperit en la Confirmació, ens uneix

al seu sacrifici pasqual en l'Eucaristia. Ho deia sant Pau (Filipencs 3,10 ss.): «Conec el Crist i la força de la seva resurrecció i puc entrar en comunió amb els seus sofriments, tot configurant-me a la seva mort, esperant d'arribar a la resurrecció d'entre els morts.»

Aquest és el sentit del seguiment de Jesús, al qual ell ens crida. No hi ha seguiment vertader si vivim com a enemics de la creu de Crist. Però el camí de la creu el fem corrent cap a la meta per aconseguir el premi que Déu ha convocat allà dalt per mitjà de Jesucrist (vegeu Filipencs 4, 14.18). La fe cristiana no estalvia el sofriment que va unit a la nostra condició temporal, feble, subjecte a un món on actuen forces tan negatives; no estalvia la mort, amb tot el que això significa de tenebra. Però el cristià fidel viu això en comunió amb els sofriments de Crist, amb un esperit realment pasqual; passa per barrancs tenebrosos sense por de res, perquè el Senyor, el bon pastor, és a la vora, per portar-lo més enllà del barranc a la taula ben parada del banquet celestial, que ja ha començat a gustar en l'Eucaristia, i viure anys i més anys a la casa del Senyor.

Viure el misteri pasqual, tal com diu el Concili Vaticà II, vol dir viure el ritme de la Pasqua de Jesucrist. Vol dir ascètica, perquè la vida nova que tenim en Crist ha de lluitar per mantenir-se enfront de les temptacions, i vol dir joia pasqual perquè la nostra vida de fills de Déu és real, amagada ara en Déu juntament amb Crist (vegeu Colossencs 3,3).

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Sixt I

- ✓ Nascut a la segona meitat del segle I dC
- ✓ Papa que va instituir nombroses normes de culte
- ✓ Va morir màrtir sota les persecucions d'Adrià l'any 125

No tenim gaire informació sobre la vida de Sixt I abans que arribés a Papa, l'any 116. En els primers documents el seu nom consta com a Xystus, d'origen grec, però amb el temps es va transformar en Sixtus perquè era el sisè pontífex després de sant Pere. Aquest Papa és conegut per haver establert nombroses normes de culte, encara que algunes només se li poden atribuir de manera dubtosa. Entre les més destacades hi ha la que instituïa que només els sacerdots podien tocar el calze i la patena i la que introduïa el cant del *Sanctus* en la celebració de la missa. Durant el seu pontificat va arribar al poder l'emperador romà Adrià, que no va tardar a decretar persecucions generals contra els cristians. Sixt I, doncs, va haver de governar l'Església enmig de grans episodis de violència que produïen nombrosos màrtirs. En una d'aquestes persecucions el mateix papa Sixt I va ser arrestat. En no voler abjurar de la seva fe va ser martiritzat fins a la mort.

Girona

Dos nous centres de distribució d'aliments de Càritas

La consellera de Benestar Social i Família va inaugurar els centres de Banyoles i Palafrugell

Víctor Gay
Girona

La consellera de Benestar Social i Família, Neus Munté, ha inaugurat dos nous Centres de Distribució d'Aliments (CDA), promoguts per Càritas diocesana de Girona, concretament a Banyoles i Palafrugell. En els respectius actes inaugurals, la consellera va estar acompanyada pels alcaldes, Miquel Noguer, de la ciutat de l'estany, i del palafrugellenc Juli Fernández, i per part de Càritas diocesana del seu director, Ramon Barrera, i el gerent dels CDA, Caye Gómez.

Aquest model de subministrament d'aliments bàsics funciona seguint els models comercials d'autoservei, fins arribar al supermercat, segons les demandes i capacitats de cada centre.

Els usuaris abonon unes quantitats simbòliques, que en cap cas no superen els sis euros, i que els permeten rebre productes amb un total de 15 a 20 quilos. Els usuaris han d'estar avalats pel que fa a les seves necessitats i capacitats econòmiques pels corresponents serveis d'assistència social dels municipis i de la mateixa Càritas. En els casos de necessitat extrema el subministrament és gratuït. Amb aquest pagament simbòlic el que es pretén és responsabilitzar els usuaris dels costos d'aquests productes que reben i l'esforç que fa la societat per atendre'ls.

Amb l'entrada en servei d'aquests dos nous centres, a la diòcesi en funcionen vuit: Girona, Salt, Olot, Figueres, Lloret de Mar i Palamós, als quals s'han afegit Banyoles i Palafrugell. En el decurs d'aquest any s'ha previst obrir els de Torroella de Montgrí i Roses, amb els quals s'atendrà el gruix de les famílies i persones necessitades a la part de la diòcesi que administrativament correspon a la demarcació de Girona.

La consellera Neus Munté, en la inauguració del centre de Palafrugell.

Col·laboració i participació cívica

Aquest servei promogut per Càritas diocesana i les corresponents Càritas parroquials, funciona per mitjà de convenis establerts amb la Fundació Banc dels Aliments, l'Obra Social "la Caixa", la Diputació de Girona i els municipis (bàsicament cedeixen els locals on funcionen els centres).

Aquest servei va atendre el darrer any 6.000 famílies (unes vint mil persones). Els CDA han rebut aliments en espècie, valorats en 120.000 euros. En el mateix període per complementar aquestes aportacions s'han adquirit aliments bàsics per valor de 268.985 euros. Quan entrin en servei els dos nous centres previstos per aquest 2013,

«L'augment de les situacions de vulnerabilitat ens ha de fer pensar en noves estratègies i recursos per ajudar les persones que més ho necessiten»

s'estima que s'atendran, en conjunt, més de 25.000 persones.

En el decurs de les seves visites, la consellera Munté assenyalà que «l'augment de les situacions de vulnerabilitat ens ha de fer pensar en noves estratègies i recursos per ajudar les persones que més ho necessiten» i, referint-se concretament al model dels Centres de Distribució d'Aliments, considerà que es tracta d'un model pioner que caldria extrapolar fora del territori. Així mateix, agrai la col·laboració de les entitats i empreses que el fan possible, com a model d'acció conjunta entre les administracions, el sector privat i les institucions ja que «la suma d'esforços multiplica els resultats, i aquests resultats són tangibles i se'n beneficien directament les persones».

Tarragona

La solidaritat de 500 joves tarragonins es posa en marxa

Joan Boronat / Tarragona

Un any més, i amb aquest ja en fa dinou, els joves estudiants de Tarragona han donat resposta a la crida de Mans Unides per emprendre la Marxa de la Solidaritat que va tenir lloc el dimecres dia 20 de febrer. Més de 500 escolars pertanyents a nou centres educatius de la ciutat: Sagrat Cor, Escola Joan XXIII, El Carme, Sant Pau, Sant Domènec, Mare de Déu del Carme, Teresianes, Lestonnac i Joan Roig es van concentrar a l'auditori del Camp de Mar per formular unes reflexions, per grups, a l'espera que es donés el tret de sortida de la caminada.

En aquesta ocasió el recorregut va ser de 15 quilòmetres amb l'objectiu

d'ajudar a recaptar fons per millorar les infraestructures d'un centre de secundària a Sierra Leone, com ara la col·locació d'una tanca de protecció del recinte escolar, la instal·lació d'un sistema de drenatge per evitar inundacions en temps de pluja i quatre latrines. El projecte té un cost de 56.596 euros i beneficiarà 486 nenes.

Cadascun d'aquests alumnes de segon cycle d'ESO, com és habitual, es van buscar patrocinadors, entre professors, familiars i amics, que els van esponsoritzar, amb una dotació de 20 cèntims per quilòmetre recorregut. Entre les activitats desenvolupades destaquen les lúdiques, amb actuacions de rap o dansa, entre d'altres, al seu pas per l'ermita del Loreto.

Barcelona

Papa Francesc: nova primavera en l'Església

Les Facultats de Teologia i Filosofia de Catalunya organitzen una taula rodona sobre el nou Papa

Carme Munté
Barcelona

El dia que començava la primavera astronòmica, la Facultat de Teologia i la Facultat de Filosofia de Catalunya van organitzar un acte per parlar d'una altra primavera, en aquest cas en l'Església, i de la mà del nou papa Francesc.

La taula rodona, celebrada el 20 de març a l'Aula I del Seminari Conciliar de Barcelona, va permetre fer un retrat calidoscòpic del nou Sant Pare com a «pastor zelós», «hereu de la tradició jesuítica i franciscana», «bon comunicador de paraula i gestos» i, en definitiva, «nova primavera per a l'Església».

Amb el títol *El do d'un nou Papa a l'Església i al món*, els encarregats de parlar van ser Norbert Miracle, vice-secretari de la Conferència Episcopal Tarraconense; Jaume Flaquer, cap de l'àrea teològica de Cristianisme i Justícia; Jaume Aymar, degà de la Facultat de Filosofia de Catalunya; i Armand Puig, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya.

L'elecció del cardenal Jorge Mario Bergoglio va deixar estupefacte el món sencer. Ningú no se l'esperava i no formava part de cap travessa. L'arquebisbe de Buenos Aires, de 76 anys d'edat, caracteritzat per la senzillesa, austeritat i proximitat als més pobres, no formava part de les llistes de «papables» dels mitjans de comunicació. I si en formava part, ho feia en una posició molt baixa.

«En fer-se públic el nom, a les emissores de ràdio que feien programa en directe es van fer un segons de silenci», va recordar amb humor el degà Armand Puig. Les primeres biografies que anaven apareixent per internet començaven a posar una mica de llum sobre la trajectòria del primer Papa jesuïta de la història, provinent a més de l'Amèrica Llatina, on es calcula que hi ha el 40% dels catòlics d'arreu del món.

«Déu ens ha donat un pastor segons el seu cor», va destacar Norbert Miracle, i va explicar que el fins ara arquebisbe de Buenos Aires tenia sis bisbes auxiliars i havia ordenat vint bisbes argentins. A més, «té un seminari amb molt bon aspecte, que no fa olor ni de naftalina ni de marihuana». «Es veu normal», va dir el rector del Seminari Interdiocesà de Catalunya despertant més d'una rialla entre el públic assistent.

Jorge Mario Bergoglio ha esdevingut el primer papa jesuïta de la història, i a més s'ha posat com a nom Francesc, en referència al *poverello* d'Assís. Per les seves venes corre, doncs, la sang jesuïta, i així ha volgut constatar-ho en incloure l'emblema de la Companyia de Jesús en l'escut papal.

Era habitual veure el fins ara arquebisbe de Buenos Aires celebrant missa al carrer per als més pobres o trobar-se'l a les cues de les persones senzilles que demanen pa i feina en la celebració tradicional de sant Gaietà. Però la lluita contra la pobresa no acaba aquí, sinó

Eduardo Martínez / Paraula

«No deuen ser aquests primers dies de pontificat una resposta a la manera com hem d'evangelitzar?»

Agustí Codinach

que el seu discurs profètic també li ha comportat més d'un enfrontament amb el govern de torn.

«L'austeritat sincera i radical franciscana es relliga amb la tradició jesuítica quan es transforma en pregunta i denúncia de per què hi ha pobres», va indicar en aquest sentit el jesuïta Jaume Flaquer. «L'esperit crític prové de l'herència jesuítica i s'arrela en l'experiència profunda dels Exercicis Espirituals que porta a veure el sofriment de les persones i veure Déu en totes les coses.» Així com en l'etapa d'arquebisbe de Buenos Aires s'ha caracteritzat per la capacitat de govern i per combatre la corrupció, també s'espera ara que pugui obtenir els mateixos fruits com a pastor de l'Església universal.

El papa Francesc és, també, un bon comunicador amb la paraula, el gest i la mirada, com va posar en relleu el Dr. Jaume Aymar, degà de la Facultat de Filosofia de Catalunya i director de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel. «La seva mirada en sortir a la *loggia* després de l'elecció deia moltes coses: era una

mirada expectant, interpel·ladora, contemplativa, que demanava ajuda...», va indicar Aymar, que també va destacar altres gestos del nou Papa com haver explicat als periodistes per què va optar pel nom de Francesc; haver telefonat al general dels Jesuïtes poc després de l'elecció, o haver baixat del papamòbil per saludar un tetraplègic durant el recorregut per la plaça de Sant Pere.

«Acompanyar les paraules amb els gestos li dona credibilitat», va dir el degà de la Facultat de Filosofia, per afegir que «la comunicació ha de tenir sempre com a nord la comunió».

De la seva banda, el degà Armand Puig, en la seva intervenció a la taula rodona, va dir que amb el nou Papa s'inicia un nou cicle en l'Església. Un nou cicle caracteritzat per la primacia de la dimensió espiritual en un món agafat a la materialitat de les coses i per les expressions constants de nova evangelització, d'acord amb el programa del Concili Vaticà II.

«No deuen ser aquests primers dies de pontificat una resposta a la manera

com hem d'evangelitzar?», es va preguntar en veu alta Armand Puig. Com a mostra ben visible d'aquesta nova manera d'evangelitzar, va destacar com el papa Francesc, al final de la trobada amb els periodistes, va optar per no fer el signe visible de la creu per respecte als creients d'altres confessions religioses i, en canvi, va resar per ells en silenci.

Segons Armand Puig, el papa Francesc recull les herències dels quatre papes anteriors: de Joan XXIII, la profecia; de Pau VI, el rigor intel·lectual; de Joan Pau II, el coratge, i de Benet XVI, el magisteri. «El del papa Francesc serà el d'un govern carismàtic que tendirà a la globalització espiritual», va afegir el degà de la Facultat de Teologia.

Interès dels mitjans

Al llarg de la tarda rodona es va esmentar tot sovint el paper dels mitjans de comunicació en tota aquesta etapa que arrenca amb la renúncia de Benet XVI, prossegueix amb tot els preparatius per al conclave i conclou amb l'elecció del papa Francesc. Fins a 6.000 periodistes es van acreditar per seguir en directe tot el que s'ha esdevingut aquests dies al Vaticà; tota una mostra de la gran expectació que l'elecció del successor de Benet XVI desvetllava arreu del món.

«Fa vuit dies l'Església com a institució estava contra les cordes», va dir de forma gràfica el professor Armand Puig, i ara en canvi estem parlant d'una nova primavera. «Aquests dies he vist que els mitjans de comunicació tenen ganes d'escriure que hi ha una primavera en l'Església», va dir el jesuïta Flaquer, «i els creients també tenim ganes de sentir-nos orgullosos de la fe i no haver-nos-en d'amagar».

«Patí sota el poder de Ponç Pilat. Fou crucificat, mort i sepultat»

Begonya
Palau
Biblista

Al llarg del seu camí, Jesús fa uns anuncis dolorosos i incomprensibles per als seus deixebles: «El Fill de l'home serà entregat en mans dels homes, i el mataran; però, un cop mort, al cap de tres dies ressuscitarà (Mc 9,31)». El sofriment i la mort no entren en els plans d'aquells jueus que esperen un ressorgiment nacional, polític i espiritual, i que pensen haver trobat en Jesús el Messies esperat.

Però Jesús s'ha arriscat molt relativitzant els elements més essencials del judaisme i posant sempre per davant l'amor i la misericòrdia. Com a punt culminant, s'atreveix a pronosticar l'enderrocament del temple, espai simbòlic de la presència de Déu enmig d'Israel. El Sanedrí no li perdona la seva gosadia i considera que Jesús s'ha extralimitat, sobretot quan, interrogat directament pel gran sacerdot, assumeix la seva condició de Fill de Déu, una flagrant blasfèmia que ha de portar a la mort. Però sembla que en aquells moments el Sanedrí no té jurisdicció d'executar la condemna. És per això que en el

nostre Credo apareix el nom de Ponç Pilat. Què havia passat? Després de la mort d'Herodes el Gran, Judea resta en mans del seu fill Arquelau, la violència extrema del qual suscita que els mateixos jueus demanin a Roma la seva deposició. Roma aprofita aquestes circumstàncies per controlar més de prop una terra que sempre li va suposar un neguit i que és mirada amb incomprensió i menyspreu. Així, converteixen Judea en una província governada directament per l'imperi. Des d'aleshores, els romans es reserven el comandament suprem militar, les finances i els assumptes judicials, deixant els temes més socioreligiosos pel Sanedrí.

Pilat va ser procurador romà de Judea del 26 al 36 dC. Un home jutjat de molta crueltat pels jueus i, per tant, un desagradable governant. Evidentment el tema de la blasfèmia no li afecta per a res, de manera que el Sanedrí mostra Jesús com un sediciós, un enemic de l'imperi, «el rei dels jueus». Pilat actua com un home ambigu que posa per sobre de tot la seva reputació,

sense dubtar, malgrat els advertiments de la seva dona, d'enviar a la mort l'autor de la vida. La condemna de pena de mort es materialitza en la creu. Especialment impactant és que Jesús mori fora de les muralles de la ciutat santa, i sobretot la relació clara amb Dt 21,23: «Maleït el qui està penjat en un patíbul», que situa Jesús en una posició d'heretge i de menyspreu pel mateix Israel per qui està donant la vida.

La llança del soldat i la sepultura asseguren i confirmen una mort que ja havia estat narrada anteriorment amb austeritat solemne per l'evangeli.

El sofriment i la mort de Jesús, per tant, s'entenen com una conseqüència de la decisió ferma de Jesús per creure fins al fons i fer possible la realitat de la vinguda del Regne de Déu. I posar-se a favor del Regne demana una acceptació total de tots els valors pels quals Déu ha apostat, valors que es concentren i s'expressen en plenitud en la donació de vida de Jesús per tots nosaltres. Adorem en silenci aquest misteri amb el cor ple d'agraïment.

Talla «Ecce homo», Ramon Amadeu i Grau, c. 1780, església de la Mare de Déu del Tura a Olot.

«El Sanedrí considera que Jesús s'ha extralimitat, sobretot quan, interrogat directament pel gran sacerdot, assumeix la seva condició de Fill de Déu»

Club⁺amics
Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

PELEGRINATGE DIOCESÀ PRESIDIT PEL CARDENAL MARTÍNEZ SISTACH

«Celebrem la fe amb el nou Papa Francesc»

Del dissabte 18 al dilluns 20 de maig de 2013

Per a preus i més informació 934 092 770
www.clubmes.cat

Textos bíblicos sobre la fe

«Jesús digué als seus deixebles: "Oh necis i irresoluts de cor per creure tot el que van anunciar els profetes! No calia potser que el Messies patís tot això i entrés així a la seva glòria?" (Lc 24,25-26)»

El Pare ha enviat el Fill assistit per l'Esperit Sant per tal de realitzar, per amor, l'obra de rescat de la humanitat. Tot el dolor que el Fill ha d'afrontar deriva del pecat humà i de les seves conseqüències; de cap manera es tracta, per exemple, d'un càstig que el Pare, com a jutge, imposa des de fora. L'explicació de la redempció de Crist en clau de sacrifici, expiació i satisfacció vicària ha de ser atentament presentada en el seu significat autèntic per tal de no provocar el refús en els nostres contemporanis. Crist, representant la humanitat sencera, en un acte d'obediència filial al Pare, expia, en el sentit que assumeix (pren sobre si mateix) per amor, el mal que és conseqüència dels nostres pecats; satisfà (*satis* = suficient; *facere* = fer), en el sentit que fa tot allò que cal per tal de reparar, és a dir, reconstruir el pont entre Déu i la humanitat, fent-se càrrec del preu d'aquesta reparació.

Viure l'Any de la Fe. Pontifici Consell per a la Promoció de la Nova Evangelització. Centre de Pastoral Litúrgica. 253 pàg.

El consiliari diu...

El silenci de Jesús

Xavier Moretó Navarro

Viceconsiliari de Vida Creixent de Barcelona

L'altre dia, en una de les reunions dels animadors de Vida Creixent, vam tractar un dels temes —al meu entendre— més colpidors dels darrers moments de Jesús abans de la seva mort: el diàleg amb Pilat. M'agrada fer-me ressò (justament aquest és el nom de la nostra revista mensual) del que parlem en aquestes reunions perquè, certament, alguna cosa «extra» es manifesta en el compartir. Quants cops he tret idees o modificat la meua percepció en temes de fe després de dialogar amb els membres d'un grup cristià! Així puc confirmar que la dita és certa: l'Esperit es manifesta quan vol i on vol i no és possessió de ningú... Per tant, només cal estar amatents.

Tornant al tema, el silenci que Jesús fa quan Pilat li pregunta «i què és la veritat?» és impressionant. Pilat és el polític, que intenta «contemporitzar» fins al final. Juga a tres bandes: els fariseus, els romans i la gent i, com a bon polític, intenta contentar tothom per interès propi, avui diríem «pensant en la reelecció», una idea que ens és tristament familiar... Els arguments de

Jesús i de Pilat són antagònics, mai no es trobaran. Jesús pensa en el Regne, en les persones, en Déu. Pilat pensa en la gent que clama, en l'amenaça permanent del poder dels romans, en el desprestigi que li suposaria una revolta. Però, per què calla Jesús? Per què no es defensa? Quin sentit té el seu silenci? Potser hauríem de buscar la raó en els escrits més antics, d'Isaïes, per exemple. De fet, aquests són els textos que els evangelistes tenen en les seves ments quan escriuen els evangelis. Per a ells, de sobte, «tot va quadrar» i llavors, conscients de la seva troballa devien pensar «ho hem de posar per escrit per tal que les generacions futures creguin...» Isaïes 53,7: «Quan era maltractat s'humiliava i ni tan sols obria la boca. Com els anyells portats a matar o les ovelles mentre les esquilen ell callava...» Sant Pere també ha deixat una petita «perla» en aquest sentit. Citant precisament a Isaïes ens diu: «Quan l'insultaven, no tornava l'insult, quan el turmentaven no responia amb amenaces sinó que confiava la seva causa a qui judica amb justícia» (1Pe 2,23).

Jesús —així ho vam parlar en el grup— va molestar per dues qüestions fonamentals: el temple i el dissabte. D'alguna forma, al rerefons d'aquests dos qüestionaments hi havia el bé de les persones, molts d'ells pobres. Així, Jesús retreu als fariseus dos absolutismes: el del dissabte, que els fa ser es-

«Ecce Homo», Jesús davant Ponç Pilat, d'Antonio Ciseri.

clus de la norma i els priva d'estar, si s'escau, pel germà necessitat, i el del temple, una institució que s'aprofita i utilitza els pobres en benefici propi. Recordem l'episodi de la viuda pobre, que dona tot el que té per viure... Podríem dir que, d'alguna manera, darrere el seu silenci hi havia la seva causa, la seva lluita. Per això Pilat no l'entén. El de Jesús és un silenci eloqüent. «El meu Regne no és d'aquest món...», li diu a Pilat. Jesús es deixa matar, però, en realitat, està duent a terme el que

va viure durant tota la vida. Podem dir que Jesús mor com va viure, donant la vida pel Regne que va venir a anunciar, i així, al final, a la creu, podrà dir: «Tot s'ha acomplert!»

Certament, és un silenci que dona per a molt. De fet, en el grup ens vam posar com a «deures» per a aquesta Setmana Santa «reflexionar sobre el seu silenci... i el nostre». No sempre cal parlar. A voltes és millor no fer-ho, sobretot davant del patiment i la mort.

Bisbat d'Urgell-Andorra

Vida Creixent, model o referent per als més joves?

Josep Sanvisens
La Seu d'Urgell

Tots coneixem casos de persones que han vist la mort de ben a prop, ja sigui a causa d'un accident, d'una malaltia greu, o de qualsevol situació de la qual creien no poder-ne sortir amb vida. A partir de llavors, s'han agafat les coses d'una altra manera, s'enfoquen més en el ser que en el tenir, i entenen que, el que val més de tot, és sentir-se bé amb un mateix i ajudar els altres perquè també se'n sentin.

Davant d'això, ens podríem preguntar: per què hem de viure un ensurt o passar un trauma gros, per fer aquest canvi? No el podríem fer ja ara i sentir-nos bé la resta de la nostra vida? Avui és el primer dia de tots els que ens queden. Comencem avui?

Segurament respondrem que sí, però arriba l'altra pregunta: i com ho fem? Ho hem de trobar cadascú, hem de tenir clar quins són els nostres principals valors i viure d'acord i amb total coherència amb aquests valors.

Un exemple que ens pot ser molt vàlid per agafar-lo i adaptar-lo a la nostra conveniència és el del moviment cristià de gent gran Vida Creixent.

Segueixo i em fixo en VC perquè els admiro. He vist en cadascun i en el conjunt dels seus membres, uns trets o ca-

racterístiques pròpies de persones grans que de joves van aprendre, però que, ara, amb l'edat, comprenen. Per exposar una mostra descriu el que he vist i amb lletra cursiva unes frases del seu himne, on es reflecteix aquest tarannà:

- Estimen. L'amistat entre ells és un dels pilars bàsics, saben donar i saben rebre estimació. *És font d'alegria el creure i estimar.*
- Actuen. Tenen ben clar que el benestar personal no s'aconsegueix sense procurar el benestar dels altres, entenent per altres absolutament a tothom. *No volem que l'egoisme enteli la nostra alegria de compartir el bon pa.*
- S'il·lusionen per una causa noble que els traspassa i va molt més enllà. *Perquè estimem el món (...) ens esforcem per ajudar-lo a créixer (...) i fer-lo un xic més humà.*
- Amb alegria. Aquest ingredient ho amara tot i sempre. Amb raó és la falca que es repeteix a cada estrofa. *I aquesta alegria ningú no ens la prendrà!*

Tenir algú per estimar, una activitat per fer, una il·lusió per esperar i tot amb alegria sempre. No coincideix amb els nostres valors principals que abans deia? Resumeixo aquest escrit en dues idees:

1. No esperem a tenir un ensurt gran o a patir un fet traumàtic per viure d'acord i en total coherència amb els nostres més

nobles i principals valors.

2. Fixem-nos com VC ens pot fer de model o de referent per portar a terme aquest compromís de vida de benestar per a nosaltres i per als altres.

A ningú no se'n escapa que això, que ho podem veure tan bé i fins i tot fàcil d'entendre, no és fàcil de fer. Apareixen rutines del dia a dia, problemes, tristeses del passat, pors del futur, el món no és una bassa d'oli.

Hem trobat *fe, esperança, caritat, fruit de l'Evangeli que volem viure*. Així ho diuen, ho canten, i ho fan. Posen en comú temes per aprofundir en el coneixement de Jesús i de l'Evangeli, s'enriqueixen espiritualment tots amb aportacions de tots, a través de grupets de diàleg. Fan trobades comunitàries, de pregària i festa a la vegada. Aquí, en conèixer Jesús i l'Evangeli, rau la font de la seva força i alegria.

El nom ho diu, Vida Creixent. Dóna vida, creixement i sentit cristià a les persones que hi pertanyen. Millora el món del nostre entorn. És un camí fet que podem seguir demà les persones que avui encara tenim obligacions que no ens permeten disposar-hi el temps que caldria. Per a tothom, pot servir de model i referent.

A tots els membres de Vida Creixent, per ser com sou i fer el que feu, gràcies!

AGENDA

ABRIL

Dijous 4: reunió d'animadors.

A les 5 de la tarda, a Riva-deneyra, 6, 3a. Aula 1. Tema VIII - El goig del seguiment. «Poden estar tristos els convidats a noces, mentre l'espòs és amb ells?» (Mateu 9,15).

Dijous 11: reunió d'animadors.

A las 5 de la tarde, en Riva-deneyra, 6, 3a. Aula 1. Tema VIII - El gozo del seguimiento. «Pueden acaso los invitados a la boda ponerse tristes mientras el novio está con ellos?» (Mateo 9,15).

MAIG

Dimecres 8: XXVII Trobada Interdiocesana de Vida Creixent de les diòcesis de Catalunya, Andorra i les Illes, a la diòcesi de Lleida a la Seu Vella.

Des del 15 de març ja es poden fer reserves per a la trobada, a secretaria de 5 a 7 de la tarda.

Grans creacions d'un artista polifacètic

Exposició dels treballs de Jaume Cases al Museu Diocesà de Barcelona

Miquel Àngel Codina
Barcelona

El Museu Diocesà de Barcelona acull fins al proper 21 d'abril una exposició dedicada a l'escultor, pintor i dissenyador Jaume Cases Martínez. S'hi exposen una cinquantena de peces d'aquest artista polifacètic. Cal destacar, entre altres, els primers prototips de dos àngels que va esculpir per a la basílica de la Sagrada Família de Barcelona; una pintura del papa emèrit Benet XVI (que es troba a la seu de Catalunya Cristiana; el bust d'una dona africana fet amb pedra; *Maternitat*, esculpit amb marbre de Carrara; *Eva*, realitzada amb fusta de boix; un bust de Dorotea de Chopitea, fet amb resina de polièster; els olis sobre tela *Monestir de Lluc (Mallorca)* i *Natura morta amb arengades* i nombrosos models d'en Cobi, dels Barrufets i de la Pantera Rosa.

«En aquesta magnífica exposició es fa un resum de la trajectòria professional, tan fructífera, de Jaume Cases», va afirmar Mn. Josep Maria Martí Bonet, director del Museu Diocesà de Barcelona el 27 de febrer, dia en què va tenir lloc una roda de premsa per presentar aquesta mostra als mitjans de comunicació. «Del treball escultòric de Cases cal subratllar el coneixement dels materials i la facilitat per representar els volums», va comentar Mn. Martí Bonet. Per la seva banda, Jaume Cases va dir que «l'artista neix; això és un do». I va afegir: «El bon escultor ha de saber dibuixar bé.»

Perfil biogràfic

Jaume Cases es va iniciar com a escultor tallista a l'empresa Dan Karner de Barcelona. Després va treballar en diverses empreses dedicades a la fabricació d'objectes de regal i joguines, una tasca que va alternar amb el dibuix de

còmics i la il·lustració de contes infantils. L'any 1974 es va traslladar a Austràlia, on va treballar com a escultor model·lista per al Museu de Ciències Naturals de Sydney i per al Museu de Cera de Sydney. Torna a Barcelona el 1978 i fins al 1984 continua la seva tasca com a escultor per al Museu de Zoologia, la Diputació de Barcelona i el Servei d'Arqueologia de la Generalitat.

Va impartir les seves ensenyances a l'escola de La Llotja de Barcelona. Entre el 1984 i el 1987 va dibuixar còmics per a Walt Disney. Va crear per al Museu de la Ciència de Barcelona dues maquetes del globus terraqüi de 2,80 i 1,50 metres de diàmetre. Per al cinema va realitzar els efectes especials de les pel·lícules de

Francesc Bellmunt *Pa d'àngel* i *Rateta, rateta*. Així mateix, va fer encàrrecs de maquetes i efectes especials per a espots publicitaris a la televisió. Durant els Jocs Olímpics de Barcelona va treballar com a dissenyador i escultor amb l'equip de Javier Mariscal per a la creació de les escultures d'en Cobi i la Petra, entre altres creacions. També va dur a terme diverses maquetes durant l'Exposició Universal de Sevilla per als pavellons de la Naturalesa i de l'ONCE.

Cal assenyalar que Jaume Cases és l'autor del retrat del papa Francesc, que va il·lustrar la portada del suplement que *Catalunya Cristiana* va dedicar recentment al nou Sant Pare.

Obres seves són presents a la Funda-

ció Abat Oliba, el Museu Paleontològic de Sabadell, la Fundació Gala Dalí, l'Ajuntament de Sant Quirze del Vallès o l'Ajuntament de Barcelona. També va realitzar 24 escultures de jugadors del Barça. El 2012 va esculpir l'escut del Parlament de Catalunya.

Per a la basílica de la Sagrada Família a Barcelona ha efectuat diversos treballs: una maqueta monumental de la nau central, cinquanta-sis escultures de mènsules d'àngels a l'absis, set escultures de capitells florals i àngels gaudinians a la cripta. «El treball més important de la meua carrera és el que he fet a la Sagrada Família», va assegurar Jaume Cases. Una feina que es reflecteix en el vídeo que es pot contemplar a l'exposició.

Gent de casa

Narcisa Freixas, musicòloga

Si a algú li preguntem per persones rellevants en l'àmbit de la música segur que ens dirà un llistat de noms masculins que destaquen en la composició, la direcció o la interpretació musical, però si li preguntem per personatges femenins, s'arronsarà d'espatlles i no ens dirà gaire més que alguns noms de dives del *bel canto* i l'òpera. Narcisa Freixas Cruells és una personalitat important en el món de la música, tant en la composició com en la vessant pedagògica, més encara si la situem en el context del temps en què li tocà viure.

Nascuda a Sabadell el 13 de desembre del 1859, el seu pare era l'escriptor Pere Freixas i Sabater, autor de manuals gramaticals. Li va donar una educació artística, rebuda de la mà de veritables mestres de vàlua destacada.

Va aprendre piano i solfeig de Joan Pujol; Modest Urgell i Inglada li va ensenyar pintura i Torquat Tasso i Nadal, escultura. Va arribar a participar en algunes exposicions col·lectives.

Decantada definitivament per la música, *Corpus: marxa solemne*, de l'any 1885, li va donar justa fama. Es va centrar sobretot en cançons infantils o populars, que la portaren el 1906 a fundar una escola de música, Cultura Musical Popular, que no només editava una revista, sinó que organitzà una coral amb els alumnes, nois i noies joves, que actuava benèficament als asils, hospitals i presons.

Un curs sobre pedagogia musical que impartí a Barcelona el 1917 va tenir tant d'èxit que l'hagué de repetir a la Biblioteca Nacional de Madrid. Per la seva residència a la Garriga, on el

1912 l'arquitecte Joaquim Raspall li aixecaria casa pròpia, van passar-hi el bo i millor del món artístic d'aquells anys: el poeta Joan Maragall; el príncep dels poetes catalans Josep Carner; l'editor i poeta Josep Maria López-Picó; el diplomàtic, poeta i periodista nicaragüenc Rubén Darío; el compositor i musicòleg tortosí Felip Pedrell i Sabater; l'escriptor, compositor i cofundador de l'Orfeó Català Amadeu Vives i Roig o el pianista i compositor Enric Granados. En el zenit de la seva fama, Granados feia llargues estances a la Garriga, hostatjat a casa de Narcisa Freixas.

Recopiladora d'un volum de cançons catalanes i de dos de cançons infantils, són nombrosos els seus estudis musicals. També musicà poemes de Jaume Sabatés, Artur Masriera,

Joan Pallarès-Personat

Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

Joan Maragall, Apel·les Mestres i Dolors Montserdà. Amb text de Rafael Nogueras i Ollé, el 1907 va estrenar *Rodamon*, peça lírica de dos actes i cinc quadres que va constituir un èxit a la seva època. Va compondre algunes sardanes.

Morí el 20 de desembre del 1926, als 66 anys, a Barcelona. Cap al 1928 es va editar en homenatge pòstum un recull de la seva obra. El seu fill, el metge Josep Maria Petit, va fundar una llar infantil amb el seu nom.

• Per saber-ne més: Carme Rubio i Larramona, *Narcisa Freixas, compositora i pedagoga. Serra d'Or*, número 494 (Barcelona, 2001).

Atorgats els premis de cinema Família

L'actriu Julia Gutiérrez Caba i el film «Lo imposible» guanyen les Ones d'Or

Redacció
Barcelona

L'actriu Julia Gutiérrez Caba i la pel·lícula *Lo imposible*, dirigida per Juan Antonio Bayona, han estat els guardonats de les Ones d'Or de la XVII edició dels premis cinematogràfics Família.

Aquests premis, creats per CinemaNet, promou els valors humans, familiars, cívics, socials i educatius. La pel·lícula *Lo imposible* ha estat guardonada com la millor pel·lícula en valors familiars i humans entre les estrenades a Espanya al llarg del 2012, mentre que l'actriu Julia Gutiérrez Caba ha rebut el premi per la seva trajectòria professional i humana.

El president del jurat, Daniel Arasa, ha manifestat que «el jurat ha considerat en Julia Gutiérrez Caba la seva gran professionalitat, l'enorme sentit de la responsabilitat, el treball intens i continuat, i la coherència al llarg de tota la seva vida. Una actriu humanament profunda, amb esperit d'esforç. No ha destacat per estridències sinó pel gran treball fet, per la seva eficàcia i sensatesa».

Julia Gutiérrez Caba és una de les actrius més guardonades del teatre, el cinema i la televisió a Espanya. Ha rebut, entre molts altres, el premi Nacional de Teatre, la medalla d'or al Mèrit en les Belles Arts, el Fotogramas de Plata, la medalla d'honor del Cercle d'Escriptors Cinematogràfics, el Max d'Honor i el premi Goya a la millor actriu de repartiment.

Entre les seves pel·lícules destaquen *A las cinco de la tarde*, *Usted puede ser un asesino*, *La gran familia*, *Nunca pasa nada*, *La familia y uno más*, *Doña*

Perfecta, *La herida luminosa*, *El color de las nubes* o *Los ojos de Julia*.

Es va casar amb el també actor Manuel Collado, mort el 2009, amb qui durant 45 anys va compartir la vida i gran part de l'activitat professional.

Solidaritat i amor

La pel·lícula *Lo imposible*, de Juan Antonio Bayona, interpretada per Naomi Watts, Ewan McGregor i Tom Holland, se centra en el tsunami que va causar més de 200.000 morts al sud-est asiàtic el Nadal del 2004. Segons Arasa, ha estat escollida pel jurat perquè «a la seva qualitat tècnica suma el sentit humà amb el qual tracta el tema, mostra la solidaritat i l'amor en moments tan dramàtics, i ajuda a repensar la vida i quins són els valors bàsics davant del

drama de la destrucció i la mort». El film presenta aquests fets des del punt de vista de la família espanyola Álvarez-Bellón, que va viure la catàstrofe.

El film ha obtingut molts guardons, entre ells 5 premis Goya i 6 Gaudí.

Daniel Arasa ha afirmat que «la decisió del jurat de les Ones d'Or va ser molt anterior a la que li van donar aquests guardons, però no ho havíem fet públic fins ara. Ens alegrem que hagi tingut tants reconeixements i tan importants».

Joan Armengol, entrevistat a «Revista d'Igualada»

Pau Casals, entrevistat per Joan Armengol.

Redacció / Igualada

La *Revista d'Igualada* publica en el número 42, corresponent a desembre del 2012, dins de la secció «Gent», una entrevista al veterà periodista Joan Armengol. Aquesta publicació cultural, dirigida per Antoni Dalmau, és una de les més importants que s'editen a

la capital de l'Anoia. Sota el títol *Joan Armengol i Costa, a l'altre costat del micròfon*, el periodista i historiador Josep Elias i Farré aconsegueix que Armengol repassi la seva intensa i brillant trajectòria professional. Joan Armengol és el presentador i director del programa *Amb llum pròpia*, de Ràdio Estel.

*CatalunyaCristiana

Subscribiu-vos

Desitjo subscriure'm al setmanari Catalunya Cristiana durant un any (52 números)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

☐ Edició paper 125€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

Forma de pagament

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompli ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
Catalunya Cristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

La significativa presència mariana a Lleida

La Mare de Déu del Blau i Santa Maria de l'Hospital acollien els fidels

Jordi Curcó

Lleida / Text i fotos

Una visita temàtica al Museu de Lleida amb motiu de la Jornada de Portes Obertes va posar en relleu les escultures de la Mare de Déu del Blau i la de Santa Maria de l'Hospital. Un bon grup de lleidatans van acudir al Museu per tal de conèixer de la mà d'Esther Balasch, tècnica d'aquest equipament museístic, els valors artístics i històrics d'aquestes singulars escultures de la Mare de Déu, unides per la història i embolcallades també per la llegenda.

La visita temàtica es va iniciar a la seu del Museu de Lleida. S'hi van poder contemplar diverses obres de l'escultor Jordi Safont, autor de la Mare de Déu del Blau. Destaquen els interessants fragments del retaule major de la Seu Vella o els dos relleus que es conserven dels set que ornaven la trona de la catedral, dedicats als evangelistes Lluc i Marc.

Esther Balasch va qualificar Jordi Safont com l'escultor «més important i significatiu» que va introduir a Catalunya el gust pel gòtic francès. Pel que fa a la seva biografia, va ressaltar el fet que abans de ser un prestigiós escultor havia estat esclau de Marc Safont, conegut per ser l'autor, l'any 1442, del *Sant Jordi* del Palau de la Generalitat. «Gràcies a la seva vàlua artística va poder comprar la seva llibertat», va revelar Balasch.

La visita al Museu va concloure davant de la imatge de Santa Maria de l'Hospital, una escultura de finals del segle XV i principis del segle XVI, atribuïda a Bertran de la Borda, escultor prolífic que va iniciar la seva trajectòria com a deixeble del mateix Jordi Safont. L'escultura, de gairebé dos metres i dos mil quilos de pes, va presidir la façana de l'antic Hospital de Santa Maria, actualment seu de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, fins a l'any 2006 quan fou baixada del seu emplaçament original per ser restaurada. El març del 2012, una vegada finalitzada la restauració i després que els tècnics desaconsellessin tornar-la de nou a la façana de l'hospital, i amb certa polèmica, la Diputació la va cedir al Museu de Lleida, on presideix des d'aleshores una sala envoltada per importants obres del fons museístic dels segles XV i XVI.

Fets històrics

Balasch va parlar de les vicissituds que va patir l'escultura, i va fer un paral·lelisme amb la de la Mare de Déu del Blau, totes dues força malmeses pels atacs iconoclastes del 1936. El 1938 es va dipositar al Museu del Poble, ubicat al mateix Hospital de Sant Maria, on es va fer una primera restauració i on va anar a parar també la Mare de Déu del Blau. L'any 1950, l'escultor lleidatà Jaume Gort la va restaurar a partir d'antigues fotografies, i va haver de refer gairebé l'Infant Jesús.

L'especialista va explicar que antigament la talla era coneguda com a Mare

L'escultura de Santa Maria de l'Hospital és al Museu de Lleida.

La visita va acabar davant de la imatge de la Mare de Déu del Blau.

«Les dues escultures de la Mare de Déu estan lligades per la història i embolcallades també per la llegenda»

de Déu dels Àngels i posteriorment de l'Hospital, que és el nom que ha perdurat fins avui. També va destacar el fet de la seva ubicació: «La Mare de Déu és present en la configuració piramidal de la ciutat de Lleida. Al cim de la Seu Vella tenim la Mare de Déu del Blau i a la base, al pla, Santa Maria de l'Hospital.» Així mateix, va dir que totes dues comparteixen elements escultòrics, com els aspectes formals de la indumentària o la cintura cenyida

amb una corretja o cinturó. «Es tracta d'una imatge interessant del gòtic de finals del segle XV i començaments del XVI, que alguns han volgut contraposar amb la Mare de Déu del Blau», va reconèixer Balasch, que també es va referir a la llegenda que les confronta i que atribueix suposades rivalitats entre els seus autors.

La visita no va acabar en l'espai museístic, sinó en la propera catedral nova, on des del 2003 la Mare de Déu del Blau és venerada a l'altar major. Esther Balasch va fer memòria dels orígens de la talla, quan a mitjan segle XV, concretament l'any 1447, l'escultor Jordi Safont, mestre d'obres de la Seu Vella de Lleida, rep l'encàrrec d'esculpir una imatge «bella i harmònica per ser rodejada de l'apostolat de la Porta, que donava accés al claustre de l'antiga catedral».

Una llegenda

Sembla, va explicar Balasch, que la imatge que hi havia, de l'escultor Guillem de Solivella, no agradava als canonges. Davant de la magnífica talla de Jordi Safont, es va recordar la seva llegenda, que dona origen al seu nom. Fou llavors quan els canonges van encomanar una imatge de la Mare de Déu per ser col·locada en el mainell de la Porta dels Apòstols de la Seu Vella.

El temps apressava i el mestre, a fi de tenir-la enllestida en el termini establert, va fer treballar un dels seus deixebles, potser el mateix Bertran de la Borda, en l'execució de l'obra. Aquest va esculpir una formosa cara de la Mare de Déu. L'escultor, en contemplar-la i descobrir la seva bellesa, no va poder contenir l'enveja i va llençar el martell damunt de la cara de la Verge amb el desig de malmetre-la, però no va aconseguir el seu propòsit. La imatge restà intacta, però al front, colpit per la maceta, va aflorar un senyal, com si hagués picat en carn viva, el *blau*... que encara avui els lleidatans i tothom que la contempla en pot donar fe, ja que mai no ha desaparegut.

De l'escultura, Balasch va parlar de la seva cintura cenyida amb una corretja, amb connexió amb la de l'Hospital. També el colom que du a la mà i que va donar peu que en algun temps fos anomenada també Mare de Déu de la Coloma. Va ressaltar com a detalls singulars el teixit de luxe, la seva bellíssima indumentària, el mantell amb policromia de color blau i la sabata de punta de la Mare de Déu.

Esther Balasch va posar en relleu totes dues escultures: la Mare de Déu del Blau i Santa Maria de l'Hospital. «Totes dues verges —va expressar— acollien els lleidatans. La del Blau a la Porta dels Apòstols, quan els lleidatans accedien a través d'ella a la catedral. Hi ha autors que diuen que la gent en contemplar-la se sentia confortada per la seva mirada. La de l'Hospital acollia també els malalts, tots de la mateixa manera. Totes dues han tingut i tenen el valor de cohesió social i de reclam.»

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Terra Santa

✓ Del 20 al 27 de maig

✓ Del 14 al 21 d'agost

- Seguirem les petjades i els viatges de JESÚS; contemplarem el llac de Tiberíades, la terra i els paisatges de la Galilea on ell va viure la Jerusalem de la Passió i molt més.
- Escoltarem les seves paraules en la realitat geogràfica i en el context humà on van ser dites.
- En el nostre interior, podrem captar el ressò de la seva veu... Sentir el que va dir i com ho va dir.

AMB EL SUPORT DEL PREVERE QUE ENS
ACOMPANYARÀ DES DE BARCELONA HO
ACTUALITZAREM, ENS HI IMPLICAREM, HO CELEBRAREM

Expedicions culturals

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

LÍBAN

La vall cristiana d'Orient

Del 2 al 7 d'abril

IRLANDA I L'ULSTER

L'illa de Sant Patrici

Del 15 al 23 de maig

XIPRE

La Mediterrània oriental

Del 22 al 29 de juny

ÍNDIA CRISTIANA

Goa i Kerala

Del 3 al 15 de juliol

ESLOVÈNIA

Patrimoni natural
dels Balcans

Del 16 al 23 de juliol

ARMÈNIA

País de fe

Del 23 de setembre
al 3 d'octubre

SUD-ÀFRICA

El gresol multiracial
més austral

Del 19 al 30 de setembre

BERLÍN I POLÒNIA BÀLTICA

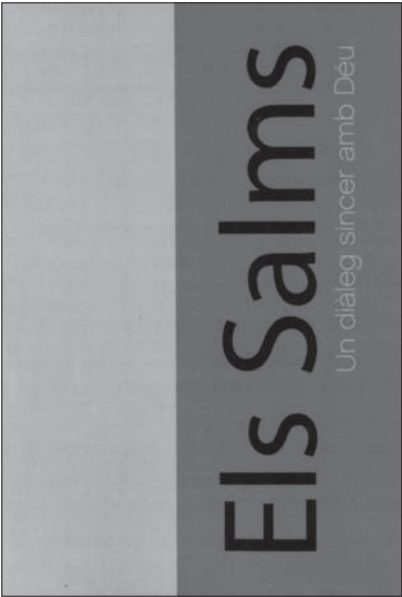
Del 7 al 14 d'octubre

VIETNAM

Esplendor d'Indoxina

Del 5 al 15 de novembre

Llibres

Abraçada fraternal

Els Salms és un llibre de pregàries sorgides de la vida, com una abraçada entre Déu i nosaltres, un diàleg sincer entre dues persones que s’estimen. Déu ens parla en les paraules dels salms i nosaltres parlem a Déu amb els salms. La felicitat es troba en Déu i en el diàleg amb ell. Aquesta edició de butxaca, que es pot adquirir per només 4,90 euros, inclou una introducció i la presentació de cadascun dels 150 salms a càrrec de Joan Ferrer.

Joan Ferrer, Els Salms. Editorial Claret, Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona i Associació Bíblica de Catalunya, 2013, 392 pàg.

Compromís polític

Aquest llibre no només s’atura a recórrer l’extensa trajectòria del periodista i polític Antonio Fontán Pérez (1923-2010), sinó que s’endinsa a descriure i analitzar la complexitat del context en què transcorre el període històric que li va tocar viure. La naturalesa del seu compromís polític es fonamentava en la responsabilitat moral. Especialment rellevant va ser la seva participació a la Transició política espanyola.

Arturo Moreno Garcerán, Don Antonio Fontán Pérez. El espíritu de la política. Ediciones Internacionales Universitarias, 2013, 214 pàg.

Interessos compartits

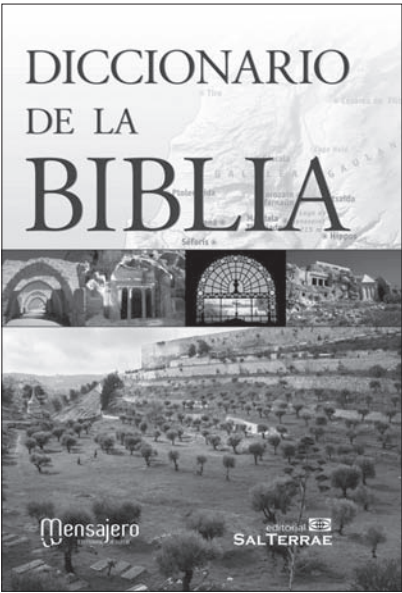
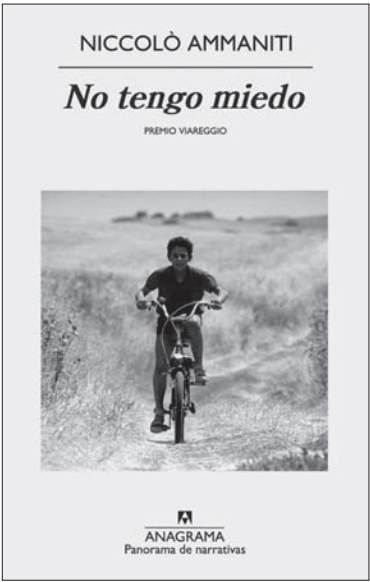
La troballa (fictícia) d’un pergami deteriorat a causa del foc a les ruïnes d’una vil·la d’Herculà convida l’escriptor i professor George Steiner a interpretar el sentit autèntic que podria tenir el text original, que alguns atribueixen a Epicarn d’Agra. El llegat d’aquest suposat moralista i retòric del segle II aC es confon amb el que podria ser, pròpiament, una síntesi dels interessos intel·lectuals i vitals de l’autor d’aquest llibre.

George Steiner, Fragments. Editorial Arcàdia, 2013, 80 pàg.

Adéu a la infantesa

Sis nens, amb bicicleta, s’aventuren entre els camps. Enmig d’aquest mar d’espigues, hi ha un secret horripilant que canviarà per sempre la vida d’un d’ells, Michele. Per afrontar-ho haurà de trobar forces en les seves fantasies de nen, mentre el lector assisteix a una doble història: una que és vista amb els ulls de Michele, i una altra, tràgica, que afecta els adults d’un miserable llogaret. Una novel·la que és un adéu a l’edat dels jocs.

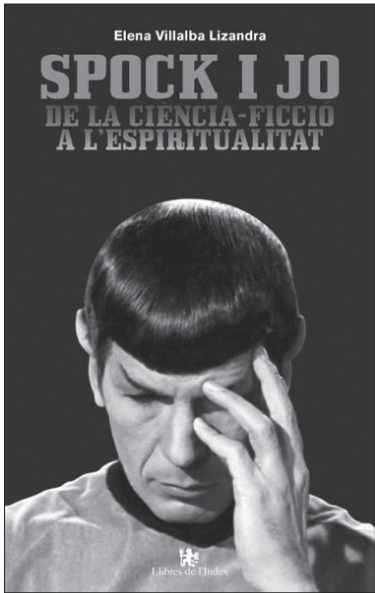
Niccolò Ammaniti, No tengo miedo. Editorial Anagrama, Col·lecció Panorama de Narrativas, 2011, 230 pàg.

Una guia excepcional

Aquesta magnífica obra de consulta ofereix tota la informació bàsica per al coneixement i l’estudi dels escrits bíblics. Els llibres de l’Antic i el Nou Testament, així com importants obres no canòniques, el seu contingut i el seu plantejament teològic, i també el seu rerefons històric i literari, s’expliquen a la llum de l’estat actual de l’exegesi. Així mateix, es posa una atenció especial als temes fonamentals de la teologia bíblica.

Autors diversos, Diccionario de la Biblia. Editorial Sal Terrae i Editorial Mensajero, 2012, 884 pàg.

Viatge apassionant

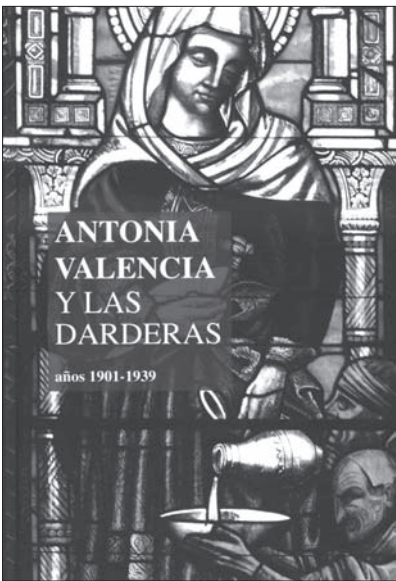
Aquest volum proposa un viatge apassionant als lectors des de la ciència-ficció fins a l’espiritualitat, de la imaginació i la fantasia a la part més profunda de l’ànima, guiats per un dels personatges de ficció més carismàtics i futuristes: Mr. Spock, protagonista de la mítica sèrie de televisió Star Trek. Al llarg de deu capítols i un epíleg es tracten diversos temes: espiritualitat, mística, humanisme, ecologisme, ciència, música, art...

Elena Villalba Lizandra, Spock i jo. De la ciència-ficció a l’espiritualitat. Llibres de l’Índex, 2011, 300 pàg.

Impuls apostòlic

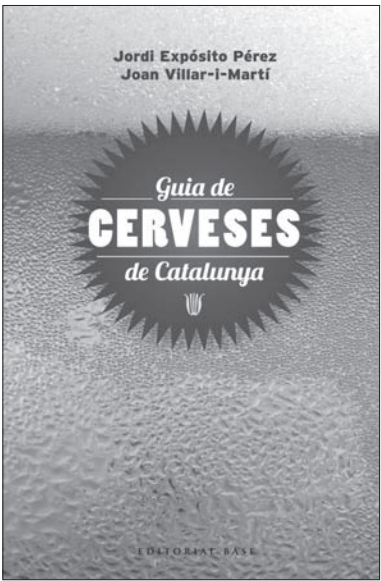
El present estudi ofereix l’extens i ric epistolari de la mare Antonia Valencia Ferrer, que va ser superiora general de la congregació de Germanes Franciscanes Missioneres de la Nativitat de Nostra Senyora (Darderes) durant trenta-vuit anys. A través de les 789 cartes, es pot extreure el lema que mou i sintetitza l’impuls apostòlic i evangelitzador que va caracteritzar sempre la mare Antonia: «Sempre endavant, mai enrere.»

Autors diversos, Antonia Valencia y las Darderas. Años 1901-1939. Arxiu Diocesà de Barcelona, 2013, 910 pàg.

Indústria cervesera

Des del principi de la civilització, la cervesa s’ha vinculat al desenvolupament social de la humanitat. Les primeres fàbriques catalanes de cervesa es van establir a Barcelona a començament del segle XIX i algunes marques molt conegudes han arribat fins als nostres dies. Aquest volum ofereix una guia completa sobre el panorama cerveser català, estructurat segons les comarques d’origen, que presenta un creixement impressionant any rere any.
Jordi Expósito Pérez i Joan Villar-i-Martí, Guia de cerveses de Catalunya. Editorial Base, Col·lecció Base Històrica, 2013, 312 pàg.

Crítica literària

Una novel·la inquietant

Quan obrim un llibre i ens disposem a llegir-ne les pàgines no sabem exactament què ens comunicarà. Tenim la pista de l'autor, el títol, el que en diu la contraportada, potser el que hem llegit en alguna crítica, però, el lector, en començar l'aventura de la lectura, no sap què és el que l'impactarà, què el farà gaudir, què li suposarà un guany en coneixements, en emocions, en suggeriments.

Licantropia és la primera novel·la que publica Carles Terès, un autor que a la contraportada del llibre ens diu que «viu i treballa entre Torredarques (el Mataranya) i Alcanyís (el Baix Aragó)» i que amb aquesta obra guanyà el Premi Guillem Nicolau 2011. És una novel·la treballada, elaborada en tots els detalls, amb la preocupació per reflectir la cultura d'aquella comarca.

El tema de la novel·la està explicat en el títol *Licantropia*, fenomen que el diccionari de la llengua defineix com el «deliri en què la persona afectada creu ésser un llop i es comporta com si ho fos».

L'acció se situa el 1759 a l'Alt Mataranya en una època «en què els llops campaven a pler per aquelles munta-

CARLES TERÈS
Licantropia / Premi Guillem Nicolau 2011
Edicions de 1984, 2013, 252 pàg.

nyes poc poblades». A l'episodi inicial mossèn Magí Camprubí i Selma recorre aquells indrets evangelitzant, i viu un episodi d'homes «llobaters» i l'ambient que els envolta. El llibre que escriurà mossèn Magí serà una referència en tota la novel·la que transcorre en l'època actual.

Pas a pas la novel·la mostra al lector els escenaris naturals en què existia la tradició dels llobaters i la seva transmissió al llarg de les generacions. El fenomen, a través dels personatges d'avui, ens és descrit per dues vies: la descripció de la geografia, element fonamental de la novel·la que l'autor fa amb una rotunda habilitat i l'aproximació al fenomen de la licantropia.

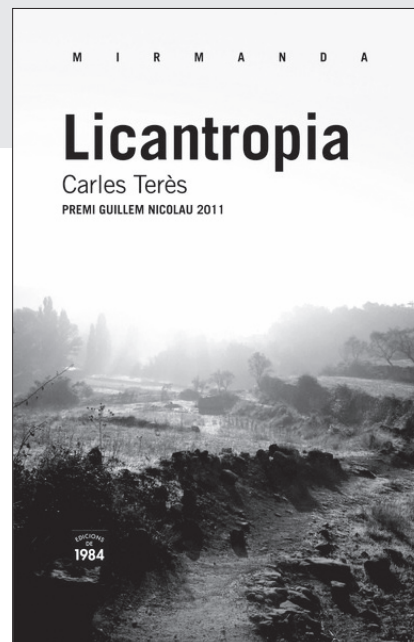
El llibre té elements que objectivament són molt atractius però és l'habilitat del novel·lista el que fa que el lector se senti atret per la forma com

s'explica i com es desenvolupa l'acció des de la naturalitat dels ambients que viu la gent que coneixem fins a aconseguir descriure les situacions de gran tensió que pateixen.

Atreure l'atenció del lector no és mai fàcil, però, fer-ho a cavall d'un fenomen com la licantropia, exigeix un gran domini del ritme que es va desplegant a l'obra.

Licantropia és una primera novel·la d'un escriptor que des d'aquelles comarques s'incorpora al panorama general de les nostres lletres amb una obra que ha estat treballada a fons, amb agilitat i amb profunditat, quan descriu persones o escenaris naturals que aconseguix fer-nos familiars unes realitats que amb aquest llibre es fan més properes.

El llibre en el seu desplegament manté l'atenció, la inquietud, l'angoixa

davant d'un fenomen d'arrels antigues que veiem transmès a cau d'orella, com un trasbals dels protagonistes, com un deliri que el lector segueix atret fins a la darrera pàgina.

Joaquim Ferrer
Historiador i president de
la Lliga Espiritual de la
Mare de Déu de Montserrat
quim@ferrerroca.cat

Crítica cinematogràfica

Teràpia d'amor

EL LADO BUENO DE LAS COSAS

DIRECTOR: David O. Russell.
INTÈPRETS: Bradley Cooper, Jennifer Lawrence, Robert De Niro, Jacki Weaver.

MÚSICA: Danny Elfman.
GÈNERE: Comèdia dramàtica.
122 minuts.
EUA, 2012.

La malaltia mental ha estat un dels temes més recurrents en la història del cinema. Han estat molts els directors que han tocat aquest tema per abordar-lo des de gèneres diferents.

El director David O. Russell pren el gènere de la comèdia per fer un film amable i senzill sobre una persona amb trastorn bipolar.

La pel·lícula explica la història de Pat Solitano (Bradley Cooper), un professor que torna a casa amb els seus pares després de passar vuit mesos en una institució mental per haver agredit l'amant de la seva dona. La seva obsessió és reconciliar-se amb la seva exdona malgrat que té una ordre d'allunyament i malgrat ser perseguit implacablement per un policia encarregat del bon ús de la llibertat del malalt. Quan sembla que tot es tranquil·litza apareix a la seva

vida Tiffany (Jennifer Lawrence), una noia vídua amb uns trastorns psíquics evidents. Junts, i amb la col·laboració amagada de la família, intentaran sortir de la malaltia amb el suport mutu i creient fermament l'un en l'altre.

Els encontres i els desencontres de la parella transcorren a un ritme vertiginós. El guió, tan previsible com àgil, manté una frescor i una desimboltura que condueix del somriure a la rialla i, fins i tot, a la llàgrima.

Al film tots els personatges, fins i tot el psiquiatra, tenen alguna mena de desequilibri. El pare és un supersticiós addicta a les apostes; l'amic d'en Pat, a la vegada que li dóna consells per tornar-se a enamorar, fuig sovint de la monotonia de casa seva; el psiquiatra es manifesta un apassionat del futbol americà on als partits perd les formes i es comporta esbojarradament. Tothom, qui més qui menys, té alguna bogeria.

Per això, durant el film, descobrim que la delimitació entre bogeria i seny és molt fràgil, malgrat la tendència que tenim d'etiquetar els malalts mentals. Quan estigmatitzem aquestes malalties hem de fer un exercici d'autointrospecció per descobrir els mateixos desajusta-

ments personals. Cal acollir des de la normalitat la persona malalta i tractar-la, primer com a persona i, després, com a malalt.

L'acollida que viu en Pat, la confiança que els seus disposen en ell i en les seves possibilitats, la proximitat dels éssers estimats i la presència de la Tiffany, que necessita ser ajudada i en qui en Pat diposita tota la seva confiança, faran possibles la recuperació del malalt i el creixement de tots els que intervenen en el procés de curació.

Aquí rau un dels encerts del film quan mostra que només l'amor és capaç de resituar les persones en la seva mateixa identitat i ajudar-les a agafar el costat bo de les coses sense caure en la desesperança.

Història de redempció i d'amor, d'intents i petits èxits, *El lado bueno de las cosas* no és una gran pel·lícula, és —així sí— un film divertit, humà i molt recomanable. Amb unes actuacions correctes en les quals destaca l'oscaritzada Jennifer Lawrence, la pel·lícula toca el cor de l'espectador i el convida a ser millor persona. Veient aquesta pel·lícula, podem recordar el poema de Silvio Rodríguez:

«Debes amar la arcilla que va en tus manos,
debes amar el tiempo de los intentos,
sólo el amor consigue encender lo muerto
sólo el amor engendra la maravilla»

Josan Montull
Salesià
josan.montull@salesians.cat

Per Francesc Nicolau

Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

La Terra s'escalfa més de pressa del que es creia

Acabo de llegir un article de John Carey (un expert en la matèria) a *Investigación y Ciencia* que m'ha impactat tant que no he pogut resistir la temptació de fer-vos-en un resum. Fins ara, diu, en aquesta última dècada, era opinió força estesa que l'escalfament de la Terra no sobrepassaria els 2°C durant aquest segle, cosa que calia tenir força en compte per molt que no arribés a la categoria de gran catàstrofe. Però ara van apareixent nous factors que mostren que es pot arribar més enllà. Les investigacions recents ens posen de manifest que hi ha uns mecanismes en marxa que poden provocar una acceleració en tot el procés i que cal tenir-los presents.

Aquests mecanismes principalment són tres: la pèrdua del gel del nostre planeta, els canvis en els corrents marítims i les emissions de diòxid de carboni (CO₂).

Pel que fa a la pèrdua de gel: l'oceà Àrtic el perd clarament molt més de pressa del que es preveia, el permafrost de Sibèria i d'Islàndia s'està fonent, bo i emetent CO₂ de la matèria orgànica que tenia empenyada, les glaceres es fonen (per exemple la del Trift dels Alps ja ha retrocedit tres quilòmetres), i es van abocant a l'oceà grans quantitats de gel, com s'ha vist a l'illa Spitsbergen de Suècia. Quin és el resultat de tot això? Que no hi ha tanta reflectivitat cap a l'espai de la calor que rebem del sol, cosa que fa que

Glacera de Trift, als Alps.

s'escalfi més la terra. Com hom sap, el gel, que és blanc, reflecteix en gran part els raigs solars, mentre que no ho fa tant l'aigua o la superfície terrosa i si ara minva la blancor gelada és clar que el planeta reté més la calor que li arriba, i això fa que encara es perdi més gel i s'acceleri el procés. Aquí l'article cita

el climatòleg James E. Hansen (director d'Estudis Espacials de la NASA) que diu que això pot portar catastròficament a un augment del nivell dels oceans d'uns 5 metres cap a l'any 2100. Cosa que ha contradit Tad Pfeffer, dient que seria de només 2 metres, però, cal dir-ho, també seria catastròfic un augment així.

Els canvis en els corrents marins ja han començat a originar sequeres notables. El corrent anomenat *El Niño* n'ha estat la causa a Amazònia i a Indonèsia, com tot el món ha pogut saber. Però també ha produït onades de calor, com la que tingué Rússia el 2010. Fins i tot a Sibèria s'han notat canvis en la vegetació.

I també s'accelera l'emissió de CO₂ a l'atmosfera: a causa de la desaparició de permafrost, com ja hem dit, i les emissions industrials tan conegudes. El mateix J. J. Hansen citat abans diu: «Si els nivells de CO₂ no es redueixen a 350 parts per milió, s'haurà iniciat un procés que queda fora de control de la humanitat», i ara ja hem arribat a 395 parts per milió, mentre que a inicis del segle XX eren 280 les que hi havia. Ens trobem, doncs, davant d'una urgència descomunal. Cal fer-hi alguna cosa. Hansen diu: «Seria immoral deixar als nostres infants un sistema dinàmic fora de control.»

Qüestions fonamentals plantejades per la biologia actual

13. Com es passà de les cèl·lules procariotes a les eucariotes?

No podem naturalment descriure com eren els primers vivents procariotes que poblaren el nostre planeta. Però els actuals que més s'hi poden assemblar són els *archaea* o arqueobacteris que, com vam dir, ara són considerats per alguns biòlegs com d'un regne especial, a part dels altres cinc de Margulis-Schwartz, perquè la seqüenciació del seu ARN ribosòmic n'ha mostrat la gran diferència respecte de l'ARN que tenen en general les moneres (regne dels procariotes o bacteris), i se'n poden (o deuen) considerar separats. Al començament de l'any 2008 ja es coneixia el genoma complet d'unes 50 espècies d'arqueobacteris i el de prop de 600 moneres (simples bacteris). Un dels *archaea* té 1.751.000 parells de bases en la seqüència del seu genoma, mentre que un bacteri com l'*Escherichia coli* n'hi té 5.528.970. Com es pot veure la diferència és ben notable. Per això C. Woese proposa dir-ne eubacteris (bacteris de debò, podríem dir), de les moneres, i arqueobacteris (o *archaea*) d'aquests més simples, mentre tots ells es poden seguir anomenant bacteris. Cal notar, a més, que no hi ha una conservació aparent de l'ordre dels gens a gran escala en els seus genomes, cosa que permet, això sí, una gran flexibilitat evolutiva dels procariotes. Ara bé, un problema que presenta la biologia actual força important és com es passà, en l'evolució dels vivents, de cèl·lules procariotes a eucariotes, sent com són cèl·lules tan diferents.

La diferència entre cèl·lules procariotes i eucariotes és gran

Ja vam veure com és de difícil donar, ni que sigui amb una minsa probabili-

tat, com es féu el salt de les primeres acumulacions de matèria orgànica (com ara els coacervats d'Oparin) a un ésser vivent, per senzill que fos. És encara un problema pendent per a la ciència actual. I hem de dir que s'assembla molt a aquest problema el de descriure el pas d'una cèl·lula procariota a una dotada de totes les propietats d'eucariota, per molt que el salt no aparegui tan elevat com el de passar de no-vida a vida.

Recordem que la paleontologia ens diu que els primers indicis de l'aparició de cèl·lules procariotes a la Terra són de fa 3.800-3.500 milions d'anys, mentre que no es pot parlar amb una certa seguretat de cèl·lules eucariotes abans d'ara en fa uns 1.500 milions (o 1.400 segons altres), és a dir, que probablement durant més de 2.000 milions d'anys l'única vida terrestre va ser la d'éssers procariotes. No va trigar tant de temps a aparèixer la vida al nostre planeta com a passar de procariotes a eucariotes. Això bé es pot considerar indicatiu de la dificultat que presentava aquest salt biològic.

Quines són les diferències entre aquestes dues menes de cèl·lules? Les procariotes són molt més petites (la seva mida és d'una desena part en mitjana respecte de les eucariotes), amb l'ADN dispers, no rodejat de membrana ni fent cromosomes, per reproduir-se tenen la divisió directa (no fan mitosi), no poden desenvolupar teixits, presenten formes anaeròbies (de vegades facultatives, però algunes poden ser-ho tan estrictament que l'oxigen les mata en comptes de donar-los vida), no tenen mai mitocondris ni algunes altres formacions típiques de les eucariotes..., i altres detalls que fóra llarg d'explicar.

És Lynn Margulis qui ens en dona l'explicació més acceptable

El pas cap a les cèl·lules eucariotes va ser decisiu per a l'aparició de la pluricel·lularitat que acabaria en la diversitat biològica actual, ja que aquestes cèl·lules tenen la capacitat de poder separar funcions i crear espais diferenciats. La varietat d'òrgans que presenten en el seu citoplasma (a part de tenir el nucli envoltat de membrana amb els seus cromosomes ben diferenciats) com els mitocondris, el reticle endoplasmàtic i els ribosomes, i encara d'altres, com els cloroplasts en les plantes que faciliten la funció clorofil·lica, permeten una tal quantitat de funcions vitals que fan possible el que podem contemplar amb els nostres ulls: la gran varietat i harmonia de la vida macroscòpica.

Com es passà de la senzillesa d'una procariota a la complexitat de les eucariotes? Els naturalistes quan indaguen en el camí que hagué de fer l'evolució cerquen de trobar els passos intermedis en la natura, és a dir les «baules» de la cadena evolutiva. I de vegades es parla d'una «baula perduda» entre aquest i aquesta altra vivent. En aquest cas també s'ha parlat d'una baula perduda entre les dues classes de cèl·lules. Hem dit que els mitocondris (que són els òrgans de la respiració) són característics de les eucariotes, però no és del tot cert: hi ha un protozou, de nom *Giardia lamblia*, que és ben eucariota i encara no té mitocondris. Per això se'l considera el descendent d'una baula perduda que enllaçaria els dos tipus cel·lulars.

I com s'originaren, doncs, les eucariotes? Lynn Margulis ho exposa extensament en un llibre editat el 1992 a

Nova York: *Symbiosis in Cell Evolution: Microbial Communities in the Archean and Proterozoic Eons*. Hi diu que els mitocondris i els cloroplasts de les cèl·lules eucariotes provenen d'éssers procariotes que vivien dins de les primeres procariotes en simbiosi, és a dir els òrgans eren en el seu origen procariotes que es van allotjar dins d'altres cèl·lules per fer-hi estada, no simplement com uns paràsits, sinó com a simbiotes, que vol dir fent vida comuna amb profit de l'un i de l'altre. La raó per a aquesta explicació ve del fet que dins dels cloroplasts vegetals s'han trobat restes d'ADN que es veuen com pertanyents a un altre ésser, que seria el que hi va entrar a viure simbiòticament dins la cèl·lula més gran. L'ADN d'aquests òrgans presenta, a més a més, una estructura que recorda la que té el genoma principal dels procariotes. Així, doncs, els òrgans de les cèl·lules eucariotes serien les restes de microorganismes procariotes que van envair l'interior d'organismes més grans, cosa que els provocà una certa degeneració i pèrdua d'autonomia, però no la seva desaparició total, encara que amb unes modificacions molt notables. No cal dir que aquesta endosimbiosi s'hauria anat fent en etapes successives.

Aquesta explicació és la més admesa actualment per la comunitat científica. Però és ben clar que això no és l'explicació total. Les particularitats de les eucariotes són moltes més. No tan sols tenen òrgans que els faciliten les complexes funcions que han de realitzar. També tenen membrana nuclear amb un nucli que és molt diferent ara, amb els cromosomes individualitzats. L'explicació detallada de com s'anà adquirint tot, no la tenim pas encara. I és de debò una meravella.

Des del carrer

GNA. MARÍA MARTÍNEZ, MESTRA DE JUNIORES DE LES RELIGIOSES DE SANT JOSEP DE GIRONA A ROMA

«El papa Francesc va portar a la clínica la presència de Jesús»

Samuel Gutiérrez

Va tenir el privilegi de resar molt a prop del Sant Pare dos dies després de la seva elecció. És una experiència que la germana María Martínez, religiosa de l'Institut Sant Josep de Girona, va rebre com una gran benedicció de Déu. Va ser una cosa imprevista que li va permetre entrar en una comunió, encara més profunda, amb el Successor de Pere. La germana María va ser durant dos sexennis superiora general de l'Institut. Actualment és mestra de juniores i viu des de fa quatre anys en una casa de formació a Roma, molt a prop de la clínica Pius XI, que el 15 de març passat va visitar el papa Francesc.

Ni dos dies després de la seva elecció, el Papa va visitar per sorpresa la clínica Pius XI, de les Religioses de Sant Josep de Girona. Vostè va tenir el privilegi de resar molt a prop d'ell.

Jo era a la nostra clínica Pius XI de Roma acompanyant la germana Mercedes, a la qual acabaven d'operar, quan una altra de les nostres germanes em va trucar per telèfon per dir-me que baixés immediatament a la capella. Eren tres quarts de cinc. Vaig baixar a la capella sense saber el motiu d'aquesta convocatòria inesperada. En arribar em vaig assabentar que el Papa venia a la clínica a visitar el cardenal Mejjia, al qual pocs dies abans li havia sobrevingut un infart, i que, abans de marxar, passaria per la capella per resar. Els qui l'acompanyaven ens van demanar que l'acompanyéssim en la pregària.

Realment no en sabia res?

De debò que no en sabíem res i crec que ningú no ho sabia. Va ser una sorpresa majúscula! Estàvem emocionades, alegres, expectants...

Com va ser el pas del papa Francesc per la unitat de cures intensives?

Les germanes de planta m'han explicat que va saludar afectuosament els

malalts, no només el cardenal Mejjia, i que fins i tot es va asseure al llit d'un d'ells. Per a ells va ser una experiència entusiasmant, que els va omplir d'esperança. També va saludar els metges i el personal sanitari. Va mostrar una gran proximitat! Algun dels metges que tenim és jueu i un altre ortodox, i ells també van quedar fortament interpel·lats. La imatge que em ve del Papa és la del bon samarità. I la del bon pastor... Perquè va deixar tota la resta de cardenals per visitar el qui estava malalt. Tot i que va ser una visita llampec, el Papa va portar a la clínica la presència de Jesús. Aquella va ser la bona notícia que ens va deixar: el testimoni de la seva proximitat i preocupació pels malalts.

A la capella van compartir una estona de pregària.

Ell va entrar a la capella, es va agenollar i es va posar a resar en silenci. En aquell moment, una de les persones va proposar cantar a cor *El Pescador*. Ell va mantenir la seva intimitat amb el

Senyor, es va aixecar, i va sortir. En sortir va saludar les germanes, ens va agrair la tasca que fem, i es va acomiadar.

Des de quan atenen aquesta clínica les religioses de Sant Josep de Girona?

La clínica es va inaugurar el 1969, tot i que les germanes vam arribar a Roma uns quants anys abans. La comunitat d'aquest hospital, a la qual jo pertanyo perquè estic a la comunitat de formació, realment és un exemple per a nosaltres. Viuen de veritat el carisma de la fundadora, Maria Gay Tubau, que deia: «Ja descansaré demà.» Són dones valentes, dedicades, sacrificades, d'aquelles que ja no en queden.

La visita del Papa ha estat un regal en els 200 anys del naixement de Maria Gay Tubau, fundadora de l'Institut.

Així ho hem viscut. El colofó seria que aquest mateix Papa aprovés el títol de venerable per a Maria Gay, cosa que ja ha estat confirmada, i que només requereix ja la signatura del Papa.

Pensant-ho millor

Núria Gispert
Membre del Consell
Assessor de la
Fundació Pere Tarrés
ngispertfeliu@
hotmail.com

Per què tinc fe

Aquest Any de la Fe m'he fet moltes preguntes. Una d'elles és per què tinc fe.

Vaig néixer l'any 1936 emmig d'unes circumstàncies polítiques, econòmiques i religioses que no ajudaven gens a cultivar la fe. Els meus pares eren cristians de soca-rel. El primer que van fer va ser batejar-me perquè, per a ells, era el més important com a creients.

Al cap d'un mes va esclatar la guerra civil espanyola. La situació dels cristians va passar a la clandestinitat. Barcelona cremava pels quatre costats. La gran majoria d'esglésies van ser cremades i profanades. Els capellans, les religioses i els religiosos afusellats, així com també d'altres cristians.

Els meus pares, tot i que eren molt joves, no es van acovardir. Tenien una filla i li havien de traspasar la fe que ells havien rebut. Quan vaig començar a parlar em van ensenyar el Pare Nostre i l'Ave Maria i em van començar a parlar de Déu i de Jesús. Sempre d'una manera clara i simpàtica.

Encara recordo, després de més de 70 anys, quan a la nit donàvem gràcies a Déu plegats; i també la celebració de les festes de Nadal i de Pasqua, amb tota la prudència del món.

Durant tota la guerra civil els meus pares van estar compromesos amb els que patien més que ells. Recollien diners, menjar i medicaments. El meu pare era metge i els va visitar fins al final de la guerra.

Un cop acabada la guerra els meus pares ja van poder fer una vida normal. Van tenir dos fills més, però sempre seguint la mateixa pauta de vida cristiana, inculcant als fills aquest Déu proper i misericordiós. Anàvem sempre tots junts a la parròquia.

Finalment he pensat en el moment que van morir els meus pares. Van morir tots dos molt joves. Recordo quan ens consolaven dient: «Déu ens ha acompanyat tota la vida, Jesús va ressuscitar d'entre els morts i, per tant, de la mateixa manera ressuscitarà els nostres cossos i ens trobarem al cel.»

Crec que aquesta columna vertebral de fe i compromís dels meus pares ha estat el motiu més important de la meua fe. Ells em van transmetre la fe de Jesús de Natzaret i em van donar els valors del bon cristià i del compromís que hem de tenir i posar en pràctica en la nostra vida quotidiana.

Rauxa

Testimonis de fe

En aquest Any de la Fe la festa de Sant Josep, dia del Seminari, ha tingut un regust diferent. Els mateixos seminaristes, en explicar a través de diversos vídeos la seva vocació, han donat un testimoni de fe d'un valor inestimable. També el diumenge 17 en algunes celebracions eucarístiques els fidels van tenir l'oportunitat de sentir de viva veu l'experiència de fe d'un seminarista. A la catedral de Terrassa, per exemple, el seminarista triat va parlar de la fe amb una senzillesa i una naturalitat que només poden sortir d'una veritable experiència de Déu.

El testimoni personal és vàlid en la mesura que, paradoxalment, el centre del discurs no és un mateix sinó Déu. A través de l'experiència personal els qui l'escolten hi han de poder veure una veritat que va més enllà del que és estrictament individual. D'alguna manera en explicar el seu testimoni de fe la persona s'ha de tornar transparent com el vidre perquè a través d'ella Déu se'ns faci visible. Així es fa veritat el que diu sant Pau: «Ja no sóc jo qui visc; és Crist que viu en mi.»

Eduard Brufau

